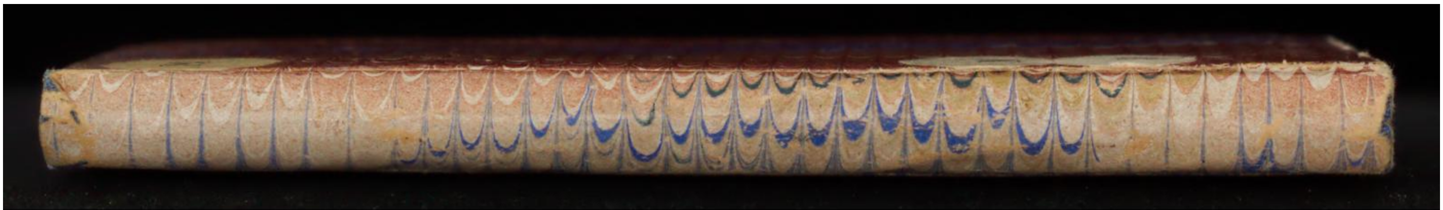
183

M

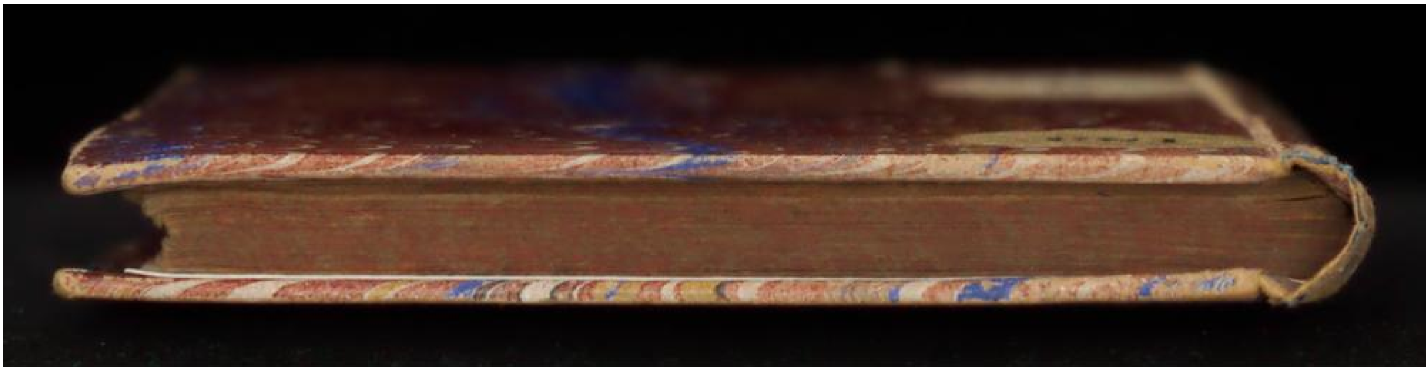
38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

KW 183 M38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Koninklijke
Bibliotheek
te 's Hage

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

LAUS ULULÆ AUTHORE CURTIO JAELE.

DEprædicaturus ULULÆ Encomium, Patres Conſcripti, id proprio ſuo omine aggrediar: Quod felix fauſtumque ſemper extitiſſe Antiquitas Athenienſium exemplo prodidit, vulgatumque inde per totam Græciam proverbium, ΓΛΑΥΞ ΙΠΤΑΤΟ, id eſt, *Noctua Volavit*, ſi quando ex animi ſententia inſtituta & actiones eorum ceſſiſſent.

Memorat Plutarchus in vita Periclis, illi è ſuperiori navis tabulato concionanti Ululam ad dextram advolaſſe, & malo inſediſſe; quo omine omnes permoti continuò ipſi aſſenſerint. Idem in celeberrima hujus Avis commendatione mihi promitto, quam non ad adulationem (hanc enim ferre non poteſt) ſed veram ejus laudem inſtituo; ubi ſimul à contemptu: cui hactenus apud noſtros expoſita fuit, eam vindicabo.

Nec dubito, quin Ululæ laudes multis gratiſſimæ ſint futuræ, cum ejus naturæ multi ſimiles hodie inveniantur: Ex ſententia verò Ariſtotelis, Philoſophorum facilè Principis, *ſimilis gaudeat ſimili*, pareſque cum paribus facillimè congregentur.

Hîc verò, ut Ululæ φερωνυμία intelligatur,

à *Nominis* impoſitione mihi inchoandum eſſe arbitror, quippe quæ ad noſtræ volucris notitiam plurimum facit. Nam ut rectè Clemens Alexandrinus ait; *lib. 6. Stromat. duæ ſunt ideæ veritatis nomina & res*; ita principio de *nomine*, de *re* deinceps agendum erit.

Plurimos verò heic hallucinatos eſſe conſtat. Qui enim vocis *Ululæ* originem arceſſunt ab Hebræo *alah*, ejuſdem cum *Elohim* radicis, meo quidem judicio falluntur. Quid enim *alah* aliud ſignificat quàm *jurare*, *pejerare*, *execrari*? Hinc Ululam dictam volunt forſan quod non juret. Atqui non abſimili ratione à ridendo poterit dici: nunquam enim ridet. Nam quod de ſignificatione hujus vocis Chaldaica afferunt, quæ *ejulari* deſignat, accommodum id quidem, ſed nimis quæſitum, quum hoc ſignificatu in textu Hebræo ſit ἅπαξ λεγόμενον.

In eorum potius partem concedam, qui id nominis à radice *jalal* derivant, unde *hælil Ululare & ejulare*, qui ſonus huic animanti eſt proprius, quamvis varium quoque edat, ut omnes arbis linguas æquè callere videatur. Nam *Ululu*, unde *Ululare*; *Cucuhu*, unde *cucubare*; & *Tutuhu*, unde Plautinum *Tutu*, & Heſychianum ΤΥΤΩ ad quam, quæſo, linguam ſolam quis referet? Voces profectò omnes ferè ſimiles iis, quibus homines frigore rigentes exclamare ſolent, aut alta voce Bacchi *Elelei* inſtar ejulare.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Ad hanc porro originem Græcorum ὀλο-λύζειν, Latinorum *Ululare* & *Ejulare*, quin & noſtrum *huylen* referenda ſunt: Quod mirum merito cenſeri debet, ſonum illum in omnibus & ſingulis linguis originalibus eundem & invariatum manſiſſe, quod quidem ſoli *Sacco* peculiare hactenus creditum fuit. Boni nempe hoc affectus indicium eſt, quem apud vos, Patres & Patroni Ululantes, nunc quoque eundem erga ſe eſſe, & deinceps permanſurum confidit.

Ecce verò, quam proximum ſit hominum ingenio, hoc animal, quod hominum vocem & lamentationem exprimere novit; licet Alcibiades hoc nomine lyram rejecerit, quod vocem hominis imitaretur. Nemo tamen Ululam propterea rejiciendam putet. Nam & Ululatus paſſim apud Oratores & Poëtas hominibus tribuitur. Sic Eloquentiæ Romanę parens de quodam ait, quod *ululanti voce canere cœpiſſet.* Lucanus vero homines ait

- - - - - *lætis ululare triumphis.*

Et Virgilius de Bacchabus;

Aſt aliæ tremulis ululatibus æthera complent.

Item - - - *fœmineis ululant plangoribus ædes.*

Miræ verò hoc ſagacitatis eſt in hac noſtra, vocem, cantum, planctum & fletum humanum imitari. Unde, quis non videt, hanc ſolam propriè & proximè ad naturam hominum accedere,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Doctam imitatricem & veras hinc ducere voces? Non equidem ſum neſcius, Platonem & Ariſtotelem *Hyænam* æquè humanam aſſerere, eo quod *ſonum, imò & vomitum humanum aſſimilare ſoleat.* Verum enimvero hunc proprium & naturalem cum noſtra non habet, ſed aſcititium, in deplorandam hominum perniciem confictum. Iidem, enim authores ſunt, hoc animal *vocem humanam inter paſtorum ſtabula effingere, imò & nomen alicujus addiſcere, ut eum foras evocatum dilaniet, vomitionemque hominis imitari ad ſollicitandos canes, quos invadat.* Hæc verò noſtra ſonum, quem edit, naturalem habet, eumque ſemper & ubique immutatum retinet abſque ulla hominis læſione aut detrimento, ut quamvis tantum non homo ſit, tamen nihil humani à ſe alienum putet.

Interea vos deprecor, Patroni, ne tàm inhumani ſitis, ut eundem hunc ſonum amplius *lupinum* eſſe dicatis, propterea quod *cum lupis ululandum* eſſe dicimus. Credite, precario ad imitationem alumnæ veſtræ lupis id tribui. An verò adeo rudes eſtis in creationis hiſtoria, ut neſciatis Ululam ante lupum creatam fuiſſe? Jam verò abſurdum vobis videri non debet, juxta ſeriem rerum conditarum animantibus nomina impoſita fuiſſe, atque eo quo creata fuerunt ordine ad accipiendum ſuum nomen ſingulà veniſſe.

Sed

Sed & hoc mecum recognoſcite, ſi (quod quidam velunt) altera argumentatione ſonus prius quàm nomen extitit, & pleræque avium, quæ ex Arca diluvii poſt primam corvi emiſſionem evolarunt, à ſono nomen habuerunt; à cuculando cuculus, à picando pica, à cornicando cornix, à gruendo grus, à bubulando bubo, à butiendo butio, à grillando grillus, à popiſſando upupa, à pipiendo pipio; ſimiliter ab Ululando Ululæ nomen obtigerit. Quod ei maximè honorificum eſſe cenſendum eſt, non minus quàm aliis olim glorioſum fuit à riſu cognominari, ſic huic noſtræ ab ejulatu.

Notat Buxtorffius, Ululam à voce reſonante *Johaneh* dictam eſſe. Neque planè eam notationem rejiciendam putabitis, Patres Conſcripti; talem enim profert ſonum, qui eodem momento duplicatur, triplicatur, ſæpiuſque iteratur, atque miro quodam reflexu repercutitur:

Qualis Jö Arethuſa, Jö Arethuſa vocanti.

Quid verò Echo ſuavius, quid auribus gratius, quidve jucundius eſſe poteſt? cum hæc inexpertes in maximam ſui admirationem rapiat, ſæpiuſque conſiſtere ac ſtudioſè auſcultare faciat, ut in Narciſſo ſuo pridem demonſtravit Naſo.

Ad dignitatem hujus nominis accedit & illud, quod ab eo dictæ ſint *Ulubræ*, civitas

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Italiæ Ululis frequentiſſima, nativitate quondam & educatione Cæſaris Auguſti clara. Quis enim neſcit illud Horatii ?

Eſt volubris, animus ſi te non deficit æquus.

Nec video, cur Petronius Arbiter magis triumphet in ſuo *Carpo*, quam nos in Ulula noſtra. Audite enim & ridete mecum divini viri argutias. *Ad Carpum*, inquit, *qui dicit Carpe, eodem verbo & vocat & imperat*: Ita nos majore elegantia & minore moleſtia *Ulula* dicimus, cum vocamus & imperamus ſcilicet.

Quinimo ſi Anagrammatiſmo hic ludere licebit, hæc noſtra voce Hebræa *Allelu*, id eſt, *laudate*, ſeipſam vocabit, & imperabit laudem ſuam : magis concinne profectò, quàm ſunt nonnullorum Patrum ridiculæ ejuſdem vocis expoſitiones, ſi quando cùm *Jah* componitur ; quas, niſi Ululæ noſtræ cauſſa, nunquam commemorarem hîc. Hieronymus, *Alle*, id eſt, creatura, *Lu*, laudat, *Jah*, Dominum. Ambroſius verò, *Alle*, id eſt, Lux, *Lu*, id eſt, virtus. *Jah*, id eſt, vita. Auguſtinus, *Alle*, ſalva, *Lu* me, *Jah*, Domine. Gregorius denique, *Alle*, id eſt, Pater, *Lu*, Filius, *Jah*, Spiritus Sanctus. Quibus tamen ob allegorias, queis intenti erant, nonnihil condonandum cenſebitis.

Sed majora erunt, quæ dicturi ſumus. Si enim Grammaticorum, Rabbinorum & Sanctorum Patrum more vocis *Ululæ* Ele-

menta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

menta excuſſerimus, atque è ſingulis literis vocem deductam ad laudem ipſius retulerimus, myſterio id certè non carebit; in quo tamen Oedipodem verſari opus non erit. Divinate enim ſi poteſtis: Sed divinandi moleſtiam vobis præripiam, Vos aures arrigite. Prima in voce *Ulula* litera denotat *Volucrem*, Secunda *Lepidam*, Tertia *Veram*, Quarta *Laudem*, Quinta *Avium*: ut ita *Ulula* ſit *Volucris Lepida*, *Veraque Laus Avium*. Quod elogium in frontiſpicio commendationis ponendum eſſe, ſi quis veſtrum, P. C. urgeat, non refragabor.

Verum tamen, quemadmodum non unum nomen Veneri eſt, ita nec Minervæ, nec, ſi verum fateri volumus, Avi quoque noſtræ, *Noctuæ* enim nomine apud Latinos eam indigitari, nemo eſt qui neſciat, idque à *noctis*, quo volat, vel canit, tempore. Unde & Græcis Νυκτικόραξ, ſicut nobis *Nacht-uyl*: & *Nacht-rave* dicitur.

Cauſſam adferunt Naturæ Conſulti duplicem, *Glaucorem* oculorum unam, unde Γλαῦξ Græcis appellatur, propter quem interdiu videre parum aut nihil poſſit. Cæſios enim de die obſcuriores, in tenebris verò clariores oculos habere conſtat è magno illo naturæ rimatore Plinio.

Hunc verò glaucorem non tantum cum equis & leonibus, quibus vitrei, id eſt, glauci

oculi tribuuntur, quos *Glas-oogen* vocamus; verum etiam cum ſua ſibi Minerva communem habet: quæ proinde Heſiodæo & Homerico Epitheto Γλαυκῶπις Ἀθήνη, *cæſia Minerva*, vel, ut alii reddunt, *Glaucocula*, inſignitur, ob oculos cæſios, quibus paſſim decoratur. Ex hæc eſt illa, cui mundus cum cœli terræque applauſu volucrem hanc noſtram perpetuò dicavit, dedicavit.

At quæ Dea! Omnibus profectò Diis & Deabus ſapientior, ipſo Jove teſte & veritate.

Olim quas vellent eſſe in tutela ſua
Divi legerunt arbores: Quercus Jovi
Et myrtus Veneri placuit, Phæbo laurea,
Pinus Cibelæ, populus celſa Herculi.
Minerva admirans, quare ſteriles ſumerent,
Interrogavit; cauſam dixit Jupiter:
Honore fructum ne videamur vendere.
At me hercule narrabit, quod quis voluerit,
Oliva nobis propter fructus eſt gratior.
Tum ſic Deorum genitor atque hominum ſator:
O Nata, meritò ſapiens dicere omnibus:
Niſi utile eſt quod facimus, ſtulta eſt gloria.

Nec mirum, ſi vel ipſo Patre ſuo ſapientior ſit. Nam ex ipſo Sapientiæ loco nata eſt, cum è cerebro Jovis, per ſecurim Vulcani aperto, armata proſiliit. Quamobrem non Sapientiæ modo & artium ſed armorum quoque Dea & Domina habetur.

Et ſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Et ſi Grammatici non planè cæcutiunt, cum Cæſarem à cæſiis oculis derivant, certè Ululæ noſtra compar erit tantus Monarcha Julius, ejuſque ſucceſſor Auguſtus, quorum uterque cæſios habuit, ut quemadmodum in naſis aduncis hactenus Cæſarem, ita in oculis Ululam agnoſcatis.

Quanto verò in pretio ſint Equi γλαυκῶπες, vix opus eſt percenſere, cum cuivis veſtrum abſque dubio notum ſit, tales ſingularibus immunitatibus & privilegiis gaudere, etiamque in ipſo Codano ſinu (ubi pretia vectigalium à Dano ſæpiſſimè accenduntur in belli materiam) liberos tranatare.

Quod ſi tamen Ulula noſtra pro glaucis oculis alios alioſvè haberet, tamen nihilominus de die cæcutiret. Nam aliam adhuc cauſſam adducunt Phyſici noſtri, cur interdiu non videat, *Siccam* nimirum *& tenuem humoris ſubſtantiam in oculis noctuinis*, *quæ ad igneam dici lucem diſſipatur & extinguitur* planè ut ſydera langueſcunt & obfuſcantur præſente Sole.

Præterea ut ſæpe magna inter homines & aves cognatio affinitaſque fuit, ita hominum ſæpè vitia, quamvis immeritò, Ululis aſſcripta fuerunt; ſicut olim cum *Nyctimene* peccaſſet, noctuæ illud aſſcriptum eſt: atque propterea.

Conſpectum lucemque fugit, tenebriſque pudorem,
Celat. -------

Solo ergo pudere ſic quoque non videt Ulula interdiu; qua in re, Patres, videtis pietatem & verecundiam hujus alumnæ veſtræ, quæ eos longè ſuperat, quorum vultus nuſpiam pudoris ſignum indicat. Noſtra verò veſtraque etiam ita alieno crimine erubeſcit, ut ipſo meridie videre nequeat.

Quicquid ſit, hoc certè negari non poteſt, viſu eam de die parum pollere, cum *Ululæ interdiu hebetes ſint oculi*, quæ ſunt ipſa Æliani verba. Neque contemnendæ ſunt orationes, quas è Phyſicorum mente hactenus retulimus. Hinc verò colligere non licet, eam eſſe laternam abſque lumine, aut obſcurum Cyclopis corpus effoſo oculo, ut Demades ex exercitu Alexandri mortui decere ſolitus fuit. Bono animo ſitis, Patres & Patroni: Alumna veſtra Ales *Noctivida* eſt, quo uno nomina Martinus Capella omnem ei honorem reſtituit. Sic enim viſus nocturnus diurnam debilitatem compenſat, quo acutiori pedita eſt.

Quàm aut aquila aut ſerpens Epidaurus.

Ut non tantum nocte illuſtri, ſed & illuni tenebriſque denſiſſimis Lyncea ſit & perſpicaciſſima, Euſtathio teſte, prædita fulgentibus & radiantibus oculis

---- nocturnæ lampadis inſtar:

Quicquid in contrariam blateret. Creſcant, qui ob defectum medii, aëris videlicet, à Sole

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Sole vel Luna illuſtrati illam vix videre poſſe arguit. At id ordinarium in hominibus & cæteris animalibus eſſe ſciat, à quo hæc noſtra ob aliam & diverſam oculorum conſtitutionem naturaliter excipitur, cujus viſionem tunc ſola radiorum emiſſione fieri non tam verſimile quam certum eſt, cum & Avicenna teſtetur *lumen tantum exigi propter objectum, non propter medium.*

Non igitur noctu lumine opus habet, non candela, non lychno, quæ noctem illuminent: Ipſa ſibi in tenebris lux eſt & lumen. Sic primam naturæ originem ſequitur, cum ex tenebris lux emicuit, primigenia Dei filia. Atque hac in parte iis hominibus felicior eſt, quos Plinius Nyctilopas appellat eoſque de die quidem videre poſſe, noctu tamen planè luſcioſos & cæcos eſſe aſſeverat; aut quos alii in urbe Cimmeriorum referunt inter Antipodas, *Lucernarios*, qui noctes vigilant, dies dormiunt.

Agite verò Patres: annon hoc reſpectu eam omnibus hominibus fortunatiorem diceretis, qui lucis nocturno tempore indigi ſunt, ſi quid operari, ſtudiiſvè incumbere velint? paucis forſan ab hac regula exceptis, veluti Tiberio Cæſare, & utroque illo Scaligero. Narrant de *Tiberio*, *fuiſſe eum prægrandibus oculis, & qui, quod mirum eſt, in tenebris etiam viderent, ſed ad breve, & cum primum*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

mum è ſomno patuiſſent. Noſtra verò pertinaciter per totam noctem clarè videt. De *Scaligeris* autem, & nocturno eorum viſu omnes jam credunt præter Schoppios, nempè *Scaligeri in profundo noctis ut alii in crepuſculo videbant*, neque tamen omni hora nec omni ætate: Ulula vero nocte tota, quanta quanta etiam ſit, etiam illa credo, qua Hercules natus eſt, cernit; nec mirum ſi etiam in tenebris illis Ægyptiacis videre potuit, licèt Judaica non eſſet.

Cui verò hoc datum non eſt, ei tamen luce & lucerna opus eſt. Hinc *lucubrationum* nomen extitit, quia hæ ad lucernam fieri ſolent, quibus plus olei quàm vini ſæpe abſumitur; ut de Demoſthene refertus. Celebre enim eſt Pytheæ dictum, orationes ejus *olere lucernam* quod noctu meditaretur & ſcriberet, quæ de die dicturus eſſet. De Noctium verò Atticarum opere teſtatur A. Gellius id inde à ſe fuiſſe appellatum, quod hybernis noctibus in Attico agro fuit elaboratum. Quantos vero ſumptus ad continuas lucubrationes veſtras, Patroni mei, impendatis ſæpe, quarum præmia vix ſumptus præli redimere poſſunt; hoc potiſſimum tempore, quo oleum & ſebum ad immane prerium excreverunt, pro veſtra ſapientia Oeconomica, non ſine magno damno intelligitis. O ergo eximiam Ululæ prærogativam, quæ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

propterea quod *Noctua* eſt, nocturnis his ſumptibus non indiget! Quod & Elementa in nomine ſingula non abſque myſterio rurſus exprimunt. *Noctua* enim eſt, *Nocta Omnia Cernens Tenebroſa Viſu Acuto*: Ita

Conveniunt rebus nomina ſæpe ſuis.

Ex his videtis, Conſcripti Ululantium Patres, quàm varius ac nihilominus haud ingratus ſit Naturæ ordo, quo præſertim volucres diſpoſuit, ut non modo certum oculis ſuis tempus, verum etiam linguis aſſignaverit, ut eſſent, quæ ſicut omni tempore viderent, ita & canerent. *Galli* antelucano, *hirundines* metutino, *cicadæ* meridiano, *ululæ* veſpertino, *bubones* nocturno cautu: ſic iſta animalia vario tempore varioque modo inter ſe occinunt. *Galli* expergifico, *bubones* gemulo, *ululæ* rigido, *cicadæ* obſtrepero, *hirundines* arguto.

Neque verò nocturnæ hæ aves diurnis propterea ſunt poſtponendæ. Quænam quæſo ex avium hoc genere *Luſciniam* ſuperat, parvum quidem animalculum, ſed vocale, & quod Muſica mirum in modum afficitur: nunc continuo ſpiritu trahitur in longum, nunc variatur inflexo, nunc diſtinguitur conciſo, copulatur intorto, promittitur, revocatur, infuſcatur ex inopinato; interdum ſecum murmurat, exſurgit deinde voce plena, gravi, acuta, celeri, tremula. Breviter,

quic-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

quicquid ubique muſicum & tot exquiſitis tibiarum tormentis ars hominum excogitavit, tam parvulis in faucibus & digitali haberis corpuſculo. Hæc vero noctu præcipue modelatur, unde *Nachtegael* appellatur, dictaque Luſcinia eſt, quod canat ante lucem. Quanta verò etiam in æſtimatione habeantur *Cicindellæ & Lampyrides* cui veſtrum notum non eſt? Hæc verò inſecta noctu tantum lucent & apparent. Quis autem adeò demens eſt, ut *Lunam* vituperet, quod noctu ſolummodo luceat? Sunt vices temporum, ſunt & rarum varietates: cuilibet creaturæ, ut vivendi ſic & operandi tempus eſt aſſignatum. Quinimo ipſi Athenienſes in honorem Palladis ejuſque volucris *de noctu & in opaco*, ut ſcribit Cicero, *ſacra ſua peragere conſueverunt*. Etiam ipſam Venerem (ne ſemper in ſapientia hæreamus extra lectum) Venerem, inquam, ipſam Noctilucam & Noctivigilam appellarunt,

- - - - quia nempe crepuſcula diligit illa,
Poſt ponens tenebris Phœbæum callida lumen.

De *Patria* Ululæ, P. C. tantum hic non pugnabimus, quantum de Nomine neque tantum etiam, quantum olim ſeptem Urbes de patria Homeri certarunt.

Septem urbes certant de ſtirpe inſignis Homeri,
Smyrna, Rhodus, Colophon, Salamin, Chius,
Argus, Athenæ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Id enim in confeſſo eſt, *Patriam* Ululæ eſſe *Totum Hoc Univerſum*, paucis forte-an locis exceptis; ideoque ad particularem aliquem locum, ubi tantum naſcatur, alligari nequit, in hoc Socrati omnium hominum ſui ævi ſapientiſſimo non diſſimilis, qui, ut Cicero refert, interrogatus, cujatem ſe eſſe diceret, mundanum reſpondit. Totius enim mundi ſe incolam & civem arbitrabatur. Nec minus Diogeni abſimilis, qui rogatus, ποδαπὸς εἴη; παντοδαπὸς εἰμι, inquit. Hanc vero Patriæ tam vaſtæ & diffuſæ laudem Oratorum more amplificare, quid aliud foret, quam cum Auguſto Cæſare totum terrarum orbem deſcribere?

Habitationes verò diverſas, & ſedes, etſi fixas, varias tamen ſibi eligendas cenſuit, unoque potius quàm alio gaudet loco. Authores ſunt Plinius & Ælianus. *Id Creata inſula eam non naſci, nec vivere advectam, imò ſi Cretam tantum viderit, emori.* Verum judicata mecum, Patres Ululantes, quid ageret apud eam gentem, quæ inter τρία κάππα κάκιστα quartum locum habet.

Cappadoces, Cares, Cilices, tria peſſima Cappa. Cretenſes addite, qui ob nativa ſua vita, nequitiam, mendacium, libidinem, luxuriam, prætereo cætera, peſſimè ſemper audivere, quos ipſe Gentium Doctor ob hæc flagitia graviter coarguit è proprio ipſorum Poëta

Epime-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Epimenide. *Cretenſes ſemper Mendaces.* Additque, ne quis veſtrum dubitet; teſtimonium hoc eſſe verum. Inde enim eſt, quod Græci κρητίζειν pro *mentiri* & *imponere* dixerunt, quia illi falsò jactabant, apud ſe Jovis eſſe ſepulchrum: Atqui ab his vitiis hæc noſtra planè immunis eſt. Hanc igitur inſulam vitandam ſibi eſſe, haud abſque ratione exiſtimavit, potius verò *in beatorum inſulis* commorari ſuſtinet: multis ſane hominibus hac in parte ſapientior: qui malorum conſortia non ſatis vitant, nec fugiunt. Quod ſi feciſſet infelix ille caupo Bileveldenſis, cum ſuo conſortio ad partibulum non iviſſet. Neque exiguum inde fructum noſtra reportat. Nam, *qui cum Sapientibus converſatur, ipſe ſapiens evadet.* Sicut contra, *qui cum malis, ipſe malus evadet.*

Bellonius tamen aſſerit, *Caprimulgum* (quem quidam Ululæ ſpeciem perperam eſſe volunt: eo quod teſtimonio Ariſtotelis parum interdiu videat, noctu verò perſpicax ſit) *tam horribilem in Creta vocem edere, ut terrorem incutiat incolis.* Unde hoc ſaltem genus Ululæ ibi degere aliquis veſtrum colligeret. At hic nullam plane ſimilitudinem cum Ulula gerit, qui major eſt, & capras noctu emulget, unde & nomen accepit. Quis verò hoc de ulla Ulularum cohorte legit vel audivit unquam?

Faceſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Faceſſant igitur à nobis, Patres & Patroni ululantes, hæc abſurda, ac potius expendamus, quid celebris illa Naturæ Myſtes Plinius de Ululæ habitatione prodiderit: *Eam*, videlicet, *in Alpibus nunquam cerni.* Id quod ob cibi inopiam, nivium copiam & frigus immenſum fieri exiſtimaverim. Tam aridis enim, deſertis, frigidiſque locis, quæ primus tantum Herculas, aut alter Hannibal igne & aceto vix ſuperare potuit, ſe ſuſtentare minime poteſt, eoque ut alia & commodiora loca peteret, ſua intereſſe exiſtimavit, quibus ad votum & vitam ſibi fuiſque proſpicere, & quam longiſſime ab omni frigore verſari poſſet. Quo ſibi, meo quidem judicio, optimè conſuluit. Quem enim non locum homines ſibi ad commodam vitæ ſuſtentationem eligunt? Quoties domicilia ſua cum teſtudine tranſportant, aut cum Scythis tranſvectant, alioque commigrant, ne fame aut inedia perire cogantur?

Nec quiſquam eſt tam ingenio duro, nec tam firmo pectore,
Quin ubi quicquam occaſionis ſit, ſibi faciat benè.

Sed hîc imprimis mirari poteſtis, Patres, mirum Ululæ judicium, quod inter cætera regna & provincias *Græciam* elegerit, matrem illam omnis eruditionis & ſcientiæ, ubi civis & inquilina celeberrimę regionis *Atticæ*

facta

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

facta eſt, in qua maximam Ulularum cupiam fuiſſe, paſſim decantatum eſt. Civitatem verò famoſiſſimam *Athenienſium* tanquam ſedem regiam ſibi affectavit, eoque ſuas colonias rraduxit,

---- non inferiora ſecuta.

Unde in proverbium abiit, *Noctuas Athenas*; At quam regionem & urbem! Cujus ſemper magnæ fuerunt vires & grande nominis decus, quam Tullius *Mereaturam literarum* nominat. Auguſtinus verò clariſſimus Hipponenſium Præſul, *Matrem & nutricem liberalium diſciplinarum, & tot tantorumque Philoſophorum, qua nihil habuit Græcia clarius atque nobilius.* Urbem profecto ob eloquentiam, ſcientiam, ſapientiam, gravitatem, juſtitiam, cœlo quam terræ propiorem, ut Plinius ſuo tempore pronuntiaret: *Athenas indigas ullius præconii amplius eſſe, tanta claritate ſuperfluere.* Hîc, hîc, inquam, Ululæ certas & imperatorias ſibi fixerunt ſedes. Neque enim earum abundantiam ipſis moleſtam fuiſſe cenſendam eſt, ſicut paſſerum, cornicum, hirundinum, aliarumvè obſtreperarum avium copiam, quas ſub eodem tecto ob garrulitatem non habendas eſſe rectè monuit antiquitas, aut ſicut Iſraëlitis ſues interdictæ, aut ipſi Iſraëlitæ Ægyptiis abominabiles fuere, eorumque augmentum meritò ſuſpectum.

Quid

Quid quod magis miremini, contubernio Ulularum Athenienſes tanquam hominum concivium & in præliis συμμαχούντων delectati ſunt, earumque volatum certum victoriæ ſignum ſtatuerunt, eò quod Minervæ ſacratæ eſſent, quæ malè conſulta Athenienſium, tanquam civitatis Præſes, benè fortunare, & in bonos exitus vertere ſolebat.

Ob quod beneficium Athenienſes ſui numiſmatis aureis & argenteis ab una parte faciem Minervæ, ab altera noctuæ habuerunt inſculptam, cujus facerè meminit ſervus, qui Domini ſui furtum αἰνιγματικῶς indicans, *Muetas ſub tegulis* (ait) *cubare noctuas:* oſtendens illic abditas pecunias noctuis inſignitas. Ad quod alludens Ariſtophanes, his verbis Athenienſes alloquitur.

Γλαῦκες ὑμᾶς οὔποτ' ἀπολείψουσι λαυρεωτικαί,
Αλλ' ἐνοικήσουσιν ἔνδον ἔντε τοῖς βαλαντίοις
Εννεοττεύσουσι.

Si omnes veſtri tam Græci eſſent, non opus foret, Patres, me Latinum adjungere. Sed quia vos veſtrique ſæpiſſimè peſſimo exemplo ἀνέλληνες eſtis, rem vobis gratam faciam, ſi Latinum hic fecero Ariſtophanem.

Noctuæ vos non relinquent Laureoticæ:
Sed hæ ædibus erunt ipſis, inque loculis
Nidulos ſibi parabunt.

Porrò autem nummus Jove inſignitus ἡμιδραχμιον erat: Ulula verò & Minerva inſulptus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ſulptus, τετράδραχμον. Tantò major Ululina pecunia Joviali erat; contrà ac apud nos fit, ubi præ nimia, eheu, ſtultitia inter aſſes ululina capita rejicimus, & aquilina probamus, quaſi aquilæ meliores Ululis eſſent.

Atque utinam, quod ſæpe precatus ſum, tanto in honore ſaltem nobis eſſet Ulula, quàm fuit Athenienſibus, iis inprimis, qui ſolebant finitimos & indigenas è ſedibus ſuis propellere, Ululas verò libenter admittere. Quis enim neſciat illud, Ἀττικὸς πάροικος, *Atticus advena?* Quo alludit Ariſtoteles dum inquit. *Nonnulla proverbia ſunt & ſententiæ, tanquam teſtimonia ut Atticus advena.* Qui igitur in homines adventantes credules, in Ululas advolantes benigni fuerunt. Eas enim hoſpitio ſuo exceperunt & civitate donarunt. Quid verò glorioſius olim fuit, quàm florente Græcia vocari Græcum? & ſtantibus Athenis dici civem Atticum? Sicut nihil honorificentius fuit, quàm florente Roma Romanum vocari. Hunc ergo titulum Ululæ ſibi vindicant, qui fœminis Athenienſium negatus fuit, *publico* quidem, *eorum interdicto, ne quis eas* Ἀθηναίας *vocaret*, ut ex Varrone refert Auguſtinus.

Illud verò memorabile in S. Codice eſt, Deum Babylonios è ſedibus ſuis expuliſſe & Ulularum colonias in eorum regnum introduxiſſe, quibus ipſorum hominum domicilia

cilia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

cilia inhabitanda dedit, quæ laus humanum ultra faſtigium aſſurgit, Monarchiam primam ab hominibus ad Ululas derivatam eſſe. In hiſce igitur terminis, in quos tantum juris habent, incolunt memora, cavernas, domos deſolatas, convalles ſaxoſas, loca petroſa, arbores excavatas, & ſalices inprimis vetuſtate collabentes. Ibi illæ proſperè degunt. Etenim juxta Flaccum,

-------- Licet ſub paupere tecto,
Reges & regum vita præcurrere amicos.

Melior vero hæc eſt, quam Diogenis Cynici habitatio, quem in dolio degiſſe narrat Laërtius.

Diogenes, cui pera penus, cui dolia ſedes.

Sed ut poſtea Monarchiæ aliorſum translatæ ſunt, ita cum ipſis quoque Ululæ: à Chaldæis enim ad Perſas & Medos (ad quas credo *Ulai* à Perſis ad Græcos ſuos, à Græcis ad Romanos iverunt, & poſtquam totus orbis Romanus fuit, Ululæ quoque paſſim diſperſæ ſunt, ut ipſa Germania tam ſuperior quàm inferior Ululis repleta ſit: Ex qua ſeptem hactenus Provinciæ noſtræ, quod gratulandum eſt nobis, ſatis feraces ſunt. *Ulularum plena ſunt omnia.* Hinc autem illas abigere, ut in exilium à vobis mittere immiſericordia foret maxima. Vivant nobiſcum, Patres, feliciter, quamdiu earum ſtirps ſuperare poteſt.

Sic

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Sic *Patriam*, ſic *Habitationem*, ſic *Civitatem* ad id peculiariter ſelectam habetis. Mirum, ni animus quoque veſter cognoſcere geſtiat, Alumnæ veſtræ *Ortum Et Generationem.*

Quæ genus, unde domo?

De antiquiſſima ejus Origine nihil aut parum jam dicam. Ante homines enim, & primum humani generis parentem exſtitit: quinetiam ante omnium Deorum Dearumque Gentilium primordia, quorum Catalogum Heſiodus ante bis mille annos texuit.

Quiſnam vero in prima creatione ejus fuerit Ortus, id vero multum diuque diſceptatum fuit, cui alii ex *aqua*, alii è *terra* volucres eſſe dicerent. Nam ex *aëre* & *igne* ullum vivens productum eſſe veſtrum quis credat? Quod fieri poſſe negat Philoſophorum Coryphæus Ariſtot. Quanquam Plinius *in Cypri ærariis fornacibus quoddam pennatum quadrupes naſci, vivere*, & *inde evolare* aſſeveret.

Quicquid ſit, hoc extra controverſiam pono hanc noſtram ex *igne* ortuum ſuum non habere, neque cum Pyrauſta & Salamandro in eo vivere poſſe. E ſolo verò *aëre* quicquam propigni:

Neque uſquam fictum, neque pictum, neque ſcriptum in poëmatis.

Qui igitur ex *aqua* aves productas eſſe ſuſtinebant,

nebant, adduxerunt locum ex hiſtoria Creationis, *Abunde progignuntoaquæ reptilia animantia, & volucres volanto ſuper terram.* Qui verò poſteriorem tuebantur ſententiam, pro ſe habuerunt verba ſequentia *Formavit Deus è terra omnes beſtias agri omneſque volucres cæli.* Quam nos libenter amplectimur. Neque enim dixit Deus, *Progignuntur* aquæ volucres, ut de reptilibus animalibus dixerat, ſed tantum, volucres *Volanto* ſuper terram: quod potius ſententiam noſtram confirmat quàm deſtruit, cùm ſit ſenſus; *Emergant è terra, prodeantque in cœlum liberum volatura.*

Verum hæc *Creationis* ſunt arcana, Patres, quæ vel ipſam Minervam excedunt. *Procreationem* verò quod attinet, ut *Ab Ovo*, quod dicitur, rem arceſſamus, tenendum, ordinarium Ululæ generationem eſſe *Ex Ovo*, è quo omnes præter primigeniam veluti ex equo Trojano prodierunt.

Quæcunque ubique ſunt, fuere, quæque futuræ
ſunt poſthac,
Et nati natorum, & qui naſcentur ab illis,

Ovo originem ſuam debent. Quanquam ſint, qui negent ovum ululinum dari, digni certè qui putidis lapidentur ovis, vel abſorbeant cum ovo pullum. Experientia ſtultorum magiſtra manifeſto id comprobat, & vos, Patres, ſæpius mecum tale ovum inſtar columbini candidum veſtris oculis vidiſtis,

manibuſque contrectaſtis. Pluris ergo ſit apud nos teſtis oculatus unus, quam auriti ex adverſa parte decem.

Hîc verò mihi vetus illa & inter Philoſophos tantoperè vexata Quæſtio incidit, *Utrum Ululæ an Ovum prius extiterit?* Sanè ex ovo Ulula eſt, & ex Ulula ovum. Miraculoſa res! Nam ſi Ovum ante Ululam, unde Ovum? Si Ulula ante Ovum, unde Ulula? An utrumque utriuſque principium eſt? An ſine principio utrumque procreatum eſt? Plutarchus ſanè, & Macrobius de hoc prolixe egerunt. At vobis hanc controverſiam ſolvere difficile non erit, ne Numen ex Ulula faciatis, aut ab æterno eam reciprocè cum ovo derivetis. Auguſtinus verò vah quam turpiter hîc ſe dedit! Hac enim præpoſtera opinione deluſus, terram & aquam non *actu* ſed *potentia* produxiſſe ea quæ jubebantur, eorum placitum amplexus eſt, qui *Ovum* prius quam *Avem* eſſe voluerunt. At contra diſertiſſima verba Moſis, qui animalia ipſa integra & perfecta in ſingulis individuis prius à Deo condita eſſe docet, poſtea verò eorum propagationem ſuo tempore à ſingulis pro ſpecie cujuſlibet editam fuiſſe. Ulula ergo, ô prodigium! ante ovum extitit.

Cum autem ex ovo venit, progignitur non infauſto illo Galli gallinacei, è quo Baſiliſcus prodit, ſed ſuo, ſed fauſto, ſed utili; ejuſdem

cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

cum Caſtore & Polluce originis, qui ex ovo Ledeo, ſeu Tyndareo provenerunt, quod verè *geminum* fuit, & geminum luteum ſub una teſta habuit: niſi quis adeo inſaniat cum Antiquis, ut ſtatuat

- - - - *triplex Helenes cum fratribus Ovum.*

Quicquid ſit, ſimplex an geminum fuerit, Gemini ex eo procreati fuerunt. Et Pauſanias refert, *oſtendi apud Lacedæmonios ſuſpenſum tæniis à teſtudine templi.* Fauſtum vero hoc fuit ovium & mortalibus quoque vehementer utile. Niſi enim hoc fuiſſet, Geminorum ſidus in Cœlo non haberemus tam dextrum & propitium in navigatione, nec ipſe Paulus navem habuiſſet Alexandrinam, cui Caſtoris & Pollucis inſigne erat, quo Romam veheretur. Tales ergo ac tantos originis ſuæ ſocios, Patres Conſcripti, habet Ulula, non homines amplius, ſed Deos ipſos, Ovo, ut ille ait, *prognatos eodem.*

Quanquam Natura peculiare quippiam in hujus noſtræ generatione moliatur, ut diverſum à reliquis volucribus ex ovo ortum habeat, cum apud Plinium legamus, *Hylam tradidiſſe, Noctuam à cauda de ovo exire, quoniam pondere capitum perverſa ova poſteriorem capitis partem matri fovendam applicet* Sanè ſi quicquam aliud, hoc vere eſt *inverſo ordine* naſci, prius nates, inde capus exerere & in excluſione proferre: quod in poſterioribus

Analyticis tanquam res ſtupenda & miraculo proxima annotandum fuiſſet. Neque enim Cancros tota vita retrogrados hac Methodo primam lucem aſpicere certum eſt: Tametſi inter *homines* nonnullos quoque fuiſſe Plinius commemoret, *quibus in naſcendo, non caput ſed pedes primum exivere.* Idque *Agrippas* & aliorum exemplo probat, quos eo argumento *Agrippas*, id eſt, *ægrè partos*, vocatos fuiſſe conjicit.

Quot verò hîc ô ulula noſtra habes ſodales! qui id ſibi laudi ducunt, cum præpoſterè in mundo res ſuas agunt, & in lecto veſperi pedes reponunt ad cervical, manè verò tibias prius è ſtragulis quam naſum elevant; in diſciplinis vero & linguis addiſcendis nates ſæpè obvertunt capiti, finemque mediis: imò quod Ariſtoteles medius fidius defleat, multi perverſiſſime ævum in ſola Methodo conſumunt, neglecta interim tota Methodi anima & vita Philoſophantium: quod maximè deteſtandum eſt. Sunt, qui *inverſo ordine* ad extremum moriuntur, & præclarum illum ſpiritum per poſteriora emittunt, qui Arrius inteſtina olim evomuit. Quæ omnia à nulla magiſtra melius tanti diſcipuli diſcere potuerunt, quàm ab Ulula noſtra. O magna Pallas, quantum eſt diſcipulum habere docilem!

Porro de Ululino hoc ovo Philoſtratus

rem

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

rem certè prodigioſam narrat: *Obſervandum eſſe, ubi loci niduletur noctua, deinde ova ſubducenda, eoque mediocriter cocta infanti comedenda. Quod ſi quid ex his ederit, priuſquam deguſtavit vinum, implantatum ei mox eſſe vini odium, adeò ut in omnem vitam quàm maximè ſobrius ſit futurus.* Hæc ille. Neque hanc virtutem ſolummodo in infantibus & pueris, verum etiam Phyſicorum & Medicorum teſtimonio in ipſis quoque adultis & ebrioſis exerit, *quibus ova hac ululina per triduum in vino data tædium ejus inferunt planè ut iis qui è Clitorio fonte biberunt, vini faſtedium oboritur.* Qui fit ergò, Patres, ut tam multi hoc ſeculo neſciant iſta, aut improbe comtemnant? Quotuſquiſque enim dignè æſtimat hanc avem? aut ejus ortum & cunabula conſiderat? aut temperantiam hanc ſibi applicat? Quid cauſſæ cenſetis? Non aliam, quàm quod populis utriuſque Germanæ vitium Ebrietatis quaſi congenitum eſt, (ut infra dicetur) cui hæc noſtra etiam in ipſis cunis & primis initiis repugnat.

Cæterum (quod felix fauſtumque ſit Sacroſanctæ veterum *Enneadi*) ne omnes Ululas, ut ſunt ejuſdem ex ovo Originis, ejuſdem quoque nobilitatis eſſe putetis; notandum eſt, *Novem* eſſe volucris hujus noſtræ genera, quorum unum, licet alio nobilius ſit, omnia tamen digna ſunt, quæ memorentur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

rentur, & præcipua ex illis excutiantur.

Ac primò quidem de numero magis mirari ſoleo, quia rarius eſt in Avitio genere, *Novenarium eſſe.* Sunt quidem, fateor, qui *Falconibus* aquè magnificè novem genera aſſcribunt, ac Ululis. Sed videant, ne rem incertam numero tàm certo definiant, quàm novæ nuptæ primum ſuum partum ſolent. Medicos quoque rem peſſimam *Febrim*, quia varia & multiplex eſt, in novem ſpecies diſpeſcere ajunt; quod quàm verum ſit, alii in Æſculapii fano judicent. Nos Ululis ſua genera cum nominibus aſſerimus, ut Græcia *Muſis.* Et quia maximam partem in Belgica noſtra viſuntur, Patres, nec omnia apud antiquos reperiuntur, Belgica vobis aptior nomenclatura erit. *Steen-uylen, Kat-uylen, Ransuylen, Kerck-uylen, Oor-uylen, Wout-uylen, Nacht-uylen, Velt-uylen, Veen uylen.* Novem, ſi *Dis* placet, præclara nomina, & ſtirpes, quibus Pallas veſtra magis decoratur, quàm novem iſtis Pimpleis virgunculis, quæ (quod nulla unquam Ulula credat) dicere non erubeſcunt:

Mentiri ſcimus permulta ſimillima veris,
Si libeat rurſus, ſcimus quoque vera profari.

Ne nunc infinitis aliis dotibus Ululas ſuprà Muſas attollam cum de numero quoque ipſo periclitari conſtet, quoties à Parnaſſo tam altè ſe ſublevant, ut ad Sphæras cœleſtes applicen-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

licentur , & ſeptem orbibus Planetarum ræficiantur ſeptenæ , ſola Urania regat ſtelferum cœlum, ex quibus redundat ſic nona Callipe, tanquam exſors & feriata, nulliue ampliùs rei. Quantò me hercule pruentius & circumſpectius feciſſent Mythoogiæ Sacerdotes, ſi myſteria hæc in terris uærerent propius: &,quando numerus conenit inter Ululas & Muſas, ſingulis generious Ulularum (pace Minervæ) ſuam præicerent peculiarem Patronam, quæ *Rhetoicam modulationem* illam nocturnam regeret x moderaretur. Certè Nigidius hîc plus luris & laudis haberet , qui *novem voces attriuit Ululis*, referente celebri Naturæ Conſulte Plinio , & immeritò à multis diſputaoribus in diſcrimen vocatus eſt , quia diſcriminatim ſingulas illi voces intelligere nequibant.

Interea ne ſine diſcriptione aliqua, Patres, antùm & tàm operoſum agmen transmittaur , ab illa digniore Heroina, quam *Oor-uyle* dicimus , incipiendum eſt. Hæc enim eſt , quæ inter cæteras familiam ducit. Adeo ubique etiam hodie verum eſt.

---- *Gaudent prænomine molles Auriculæ.*

OTUS illa ſeu OTIS, à Græco ΩΤΙΣ ita dicta, ὅτι περὶ τὰ ὦτα πτερύγια ἔχει ut author eſt Ariſtoteles ; Latini ideo *Ululam Auritam* nominant, quæ, Plinio teſte, *noctuis*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

vulgaribus major eſt, auribus plumeis & præaltis eminentibus, unde & nomen illi. Unde etiam Latini eam *Aſionem* vocant, ab aſininis auribus. Hac verò aurium protuberantia cum Mida Rege Phrygum convenit, à quo etiam antiquam generis ſui nobilitatem deducere creditur. Imò & vobiſcum, Patres. Nam, ſi Perſi credendum,

Auriculas aſini quis non habet?

Huic Aſioni veſtræ, quod viſu nocturno deeſt, auditu abunde ſatis compenſatum eſt, quo tam inſigni pollet, ut non tantùm ὦτις, ὠτακουστὴς verè dici mereatur; noctu præſertim, cum, teſte Stagirita, *nocturnum tempus ad audiendum multò aptius ſit, quàm diurnum.* Naturam enim non fruſtra tam inſigniter eam auritam formaſſe credendum eſt, ſed hoc auditus inſtrumentum præ cæteris volucribus ei ſingulari favore indulſiſſe, cum *Deus & natura nihil faciant fruſtra.* Atque ita natura comparatum eſt, ut facultatum naturalium cum una intenditur, altera remittatur. Sic in homine ſi intendatur facultas intelligens, concoquens & ſenſitiva remittetur. Hinc è grege veſtro valdè ſtudioſus κακοστόμαχος erit, & veteres pernas cum triſtitia.

Fumoſo de fune procul pendere videbit.

Contra ruſticus quadratus, qui non intendit mentem in res controverſas, inter ſuccidiam,

laridum

laridum & fabas erit ἀσόμαχος. Rurſus, cum intenduntur affectus & concupiſcentiæ, impeditur actus facultatis intelligentis, ut ſæpe non poſſitis, quod habitu etiam noſtis, actu exerere. Si verò circa mentis cultum (ut facitis) toti fueritis occupati, nitori externo corporis & veſtium minimum indulgebitis, & ſæpe ſine collari ad menſam, aut ſine pallio ad concionem ibitis, aut diſcalceati in forum venietis. Sic quoties intenti eſtis in viſum, remittetur auditus, & in contrarium, ſi auribus operamini, remittetur viſus, ut non obſervetis ea ſæpe cum Thalete, quæ vobis ante pedes ſunt. Modo enim aliquis veſtrum pedem ad lapidem impoſitum offendens, ac caſui proximus, quos non cachinnos dedit? Idem ergo de hac veſtra judicate, Patres; Viſus ejus de die aliquanto remiſſior & debilior eſt, ſed illa cum Ippoclide non curat hoc, dummodo auditus tanto fortior & intenſior ſit.

Proxima, ſed intervallo aliquo ſequitur, quæ nomen habet ab officio felis, & *Kat-uyle Felinoctua* vocatur. Hæc pulchritudine ſua tantum inter reliquas eminet, quantum Venus inter Gratias plumis non tantum vividioribus & flavis, punctim & verſicoloribus, ex cineracio & fulvo mixtis, ſed alis etiam longè longiſſimis, atque poſt caudam in multum extantibus. Caput habet eximium ac

planè regium, & quod Solis inſtar radiis in orbem circumducitur, denſum adeo plumis, ut roſtrum mediocriter hamatum qua occultetur, & puſilla ſui parte tantùm emineat, ut apud Romanos olim cuſpis ferri in Faſcibus Lictoriis. Neque mirum. Nam ſub communi nomine felis tanquam Regina juſtitiam exercet in mures & ſimilia retrimenta ædium & hortorum, quæ diſſimulato roſtri acumine multoties invadere ac lancinare ſolet. Oculi ſunt gilvi, & qui nocturno ſplendore refeſcunt. Denique ſi quis totam videat, *formam dignam imperio* dicere neceſſe eſt: adeo ut hæc ſpecies inprimis depicta, & poſt mortem regio more exenterata, ac in clibano arefacta in atriis & veſtibulis non ſecus ac Pavo viſatur. In qua forma cum ſpectatur, mira ſæpe ſpectantium judicia experitur. Vidi, qui eam vivere crederent, ob miram ac inſitam poſt obitum naturæ elegantiam, & cum ex continua quiete, & frigore contactus tandem ſe deceptos eſſe viderent, eam cum Pontificiorum imaginibus in Templis comparabant, quas miſera turba vivere ſibi perſuadent, & cum tangunt, mortuas eſſe ſentiunt. Ruſticum etiam, neſcio quem, memini, cum in feneſtra eam ſedentem reperiſſet, totam plateam concitaſſe clamoribus, & materna ſua lingua vociferatam eſſe: *Siet daer een Katte met Veeren!* Invitis

ſanè

ſanè Gratiis, quaſi Ἀθηνᾷ τὸν Αἴλουρον comparare poſſis.

Indoctus quid enim ſaperet, liberque laborum
Ruſticus? abnormis, pingui craſſaque Minerva?

Sexus quidam hominum tertius, licet ex utroque multum participent. Neque enim Adam novitius in Paradiſo, neque Ana mulorum inventor in deſerto tam fuerunt ruſtici credo, quàm ſunt hodie, qui cœlum & terram, & quadrupedes & aves inter ſe confundunt. Sed pergendum eſt, Patres.

Tertium nobilitatis gradum ſibi vindicat *Aluco, Aluïne, ofte Rans-uyle*, cujus duo rurſum antiquiſſimi generis ſtemmata traduntur; *Majus* videlicet & *Minus*.

Major Aluco hoc peculiare habet, ut cum reliquæ aves inferiorem duntaxat palpebram moveant, oculoſque nonniſi per eam claudant, hæc *ſuperiorem à ſummo oculo ad imum adducens conniveat*, ita ut in ipſo quoque ſomno videre credatur, cum oculos plenè clauſos non habeat. Cogitate verò, quantum miraculi hoc ſit in iſtis hominibus, quos Græci Κορυβαντιῶντες vocant, quantum in leonibus & leporibus, quorum ſingulos patentibus ſeu ſemi-apertis genis dormire Naturæ Conſulti narrant. Quid verò de Noctambulonibus dicam? qui apertis & aliquantulum conniventibus luminibus dormientes, etiam

ſomniantes cernunt, ac opera diurna peragunt, eaque tam ardua, quæ vigilantes vix poſſent, vel auderent. Malè ergo Ariſtoteles *Somnum* definiſſe videtur *ceſſationem naturalem omnium exteriorum ſenſuum ad animantium quietem & ſalutem inſtitutam.* Cùm enim Noctambulonibus ipſe videndi actionem tribuat, & ſomnum definiat ita ut cum ipſorum ſomno conſiſtere nequeat, quid dicam, niſi acutum illum Phæſtiadis filium dormitaſſe cum hæc ſcriberet? Certè viſus, qui ſenſus exterior eſt, in his Ululis & Noctambulis non ligatur, nec quies in his poſterioribus ſemper locum habet. Nam de lecto ſurgentes ſe veſtiunt, fores pandunt, arma corripiunt: & in navi ſi ſint, malos ſcandunt, per foros curſitant, ſentinam exhauriunt, & quid non? Quinimo neglectis veſtibus & poſthabitis tam turpiter ſæpe & obſcœnè ſe proſtituunt nudi, ut Anabaptiſtæ Anno 1535 in Amſtelodamenſium civitate, tanquam redivivi Adami & incarnati lemures. Illud verò in eis mirabile eſt, attendite Patres, quod *audito nomine, quo Chriſtianiſmo ſunt inſigniti, ſi quicquam conſcenderent, mox decidant.* Lemnius Baptiſmi efficaciæ id tribuit: Verum cum in Turcia idem, ut perhibent, contingat, haudquaquam ei vos adſtipulaturos arbitror; cauſſam verò potius aſſueta & quotidianæ nominis proprii audi-

tioni

tioni (qua nihil homini in vita frequentius) adſcribendam eſſe exiſtimabitis.

Narrant inſuper rerum naturalium ſcriptores de *Alucone majore*, eam auriculis quidem eminentibus carere, at illarum loco naturam ei donaſſe *coronam è plumis contextam*. Hanc verò non ſuperiorem capitis partem cingere; id enim jam nimis vulgare eſt, etiam à fece vulgi in nuptiarum feſtivitatibus hodie frequentatum: ſed faciam totam obire hac elegantiſſima forma & ſtructura, quam vobis deſcribam. Pinnulas habet plumeas ſupra oculos eminentes, ac in morem grandium ſuperciliorem elevatos, quę utrimque per tempora ſe diffundunt, ac ſub mentum deſcendendo coëunt in figura pepli muliebris. Hæc plumea corona oculos & roſtrum miro naturæ artificio ambit circumquaque, ut eâ ventos, nives, imbrem, aliaque aliàs nocitura arcere poſſit: majora ex ea capiens commoda & commoditates, quàm ullus unquam Regum aut Imperatorum ex ſua ſibi cepit corona; quâ ſi hæc noſtra eſſet inſignienda, non magis ei prodeſſet, quàm gallo Æſopico gemma.

De *Minore Alucone* autem illud vobis conſtat, quod parum à *Campeſtri* ſpecie, quam *Velt-uyle* dicimus, differat, niſi quod illa potius in campis liberioribus, unde & nomen habet; graſſatur; hæc verò etiam alibi viſatur,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

tur, pauloque grândior ſit. Inter laudes verò ejus hoc imprimis memorabile eſt, nec exiguum nobilitatis ſignum, quod ſordes tantopere deteſtetur, munditiemque amet, ut *antequam cibum ſumat, prius eum deplumet & exoſſet, omneſque pennas & pilos rejiciat*, adeò ut integras columbas ſine ulla læſione plumarum exedere poſſit, & exteriorem tunicam amicis inviolatam relinquat. Quod equidem admiratione dignum, cum *tam ampla ei ſit gula, ut bolos ovo majores transmittere poſſit.* Sanè ſi ventres illi voraces & comedones ignobiles: quorum Catalogum Ælianus texuit, tam patentem gulam habuiſſent, non depilaſſent opinor.

Sed à campis ad ſylvas adeo, & ab Alucone ad Ululam *Sylveſtrem Wout-uyle.* Hanc cum Virgilio.

Sylveſtrem tenui tantum meditabor avenâ.

neque multum de ea dicam, niſi quod ſacrum & peculiare eſt. Hæc enim eſt, cujus mentio in Pſalmo 102, 7. habetur, & *côs chorobhôt Ulula vaſtitatum* vocatur quamvis de nomine magna ei & immerita controverſia moveatur? adeo ut mirum in modum hîc varient Interpp. quorum nonnullos allegare fert animus, ut, authore Seneca *lectio certa proſit, varia verò delectet.* Tremellius & Junius, Leo Judæ aliique *côs* per vocem *Bubonis* reddiderunt. Rabbi Salomon *Falco-*

nem

em tranſtulit. Reliqui *noctuam* ſeu *nyctico-*
ica. Ita LXX: νυκτικόραξ ἐν οἰκοπέδῳ : Quos
equuta Vetus Verſio, *Nycticorax in domicilio.*
Fargum *kiphupha Noctua* ſeu *Ulula.* Scindle-
us in voce *côs* expoſuit per *noctuam ſolitudi-*
num, Gallica Genevenſis habet *Choüette:* Alia
ulgaris *Hibou.* Quin & noſtra vetus & nova
Tranſlatio Belgica, *een Steen-uyl.* Nemo au-
em (quod miror & doleo) recto ſuo nomi-
e eam *Wout-uyle* vocavit. Nulla profecto
Ulularum cum hoc in certamen quietis &
ranquillitatis venire poteſt. Vitam enim
Monaſticam agit in deſerto

Forumque vitat, & ſuperba civium
Potentiorum limina.

A ſylveſtri porrò ad *Paluſtrem* nos vocat
ordo, *Veen-uyle* ſcilicet, quod nomen itidem
à domicilio ſuo recepit. Avis magis candida,
quam ſunt reliquæ, forte & magis innocens.
Quid enim aliud quàm innocentiam ac in-
egritatem vitæ in uliginoſis & paludoſis lo-
cis ſectari putatis! certè otium ſuum non
ſine cauſſa terit illic, ubi ſæpè, peſtiferæ ex-
halationes & bufonum venena graſſantur;
quæ ſi non arcet penitus, tamen quantum
in ſe eſt, impedit, ne in perniciem homi-
num aut ovium erumpant. Pro quo pietatis
officio non aliam mercedem accipit, niſi
quod cum Ciconia ranas audaculas & palu-
dum piſciculos carpit. Sed & hoc præ reli-
quis

quis habet, quod clamores ſuos & vociferationes tam accuratè diſtinguat æqualitate temporum, ſicut Muſici ſolent tonos ſuos metiri intervallis.

Supereſt *Nyčticorax Nacht-uyle*, *Nacht-rave*, haud infimæ nobilitatis avis, non quidem è genere corvorum, ſed Ulularum, quæ in hoc à communi popello diſcriminatur, quod aliquanto ſit major, & ad naturam corvorum nonnihil accedat. Unde & ei forſan Νυκτικόρακος nomen inditum quod Gaza in Ariſtotelem vocat *Cicumam*, quaſi *cæcumam*, quod in cæco eſt & noctu volat. Heſychio ΝΥΚΤΟΒΑΣ vocatur. Cæterùm hanc ut πρόσωπον in ſcenâ παρελκόν ſalva ejus nobilitate tranſmittimus.

Minimæ ſtaturæ perhibetur eſſe illa Ulularum ſpecies, quam ad imitationem Belgicæ appellationis *Steen-uyle* ΛΙΘΟΓΛΑΥΚΑΣ ſeu *Saxululas* nominare poſſumus, eò quod in ſaxis, locis petroſis & lapicidinis ut plurimum commorentur. A ſaxis igitur & petris nomen hoc videntur obtinuiſſe. Quod ſi quis non glorioſum putet, neceſſe eſt, ut unam è columnis Apoſtolorum contemnat, cui magnificum hoc nomen à petra tributum fuit. Vocem cum Vanello eandem fermè habent. Quod enim ille ſonat *Kiwit*, hoc noſtræ *Kiwiw*, litera tantum finali immutata.

Cum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Cum his, ut cognatum genus junguntur illæ, quas *Kerck-uylen, Templarias*, vocamus, majores quidem, ſed non multò maximæ: quarum religionem vobis deſcriberem, niſi inter virtutes omnium Ulularum prima ſtatim commendanda foret. Unum tamen hoc principale præ reliquis habent, quod inter dormiendum tam fortiter & valide ſpirent, ac ſi cum ebrioſis dormientibus ronchos ducerent. Quam certè virtutem exerere debuiſſent, cum Anno 1382 nullus omninò ventus eſſet in Germania tota, & omnes molæ pneumaticæ quieſcerent.

Atque hæ ſunt præcipuæ & antiquiſſimæ nobilitates ex Ulularum gente. Reliqua earum turba ſibi ferè ſimilis eſt, ac corporis conſtitutione parum aut nihil inter ſe differt. Quod ſi quis interim, ut ſunt perverſa ſæpè & maligna judicantium ingenia, non omnia hæc genera admittat, quia ſibi inviſa aut incognita ſunt; næ ille injuriam ſacerrimis iſtis volucribus facit, & talem quidem, qualis olim Plejadibus in cœlo facta eſt,

Quæ ſeptem dici, ſex tamen eſſe ſolent.

propterea quod ſeptima latet. Sed ſperamus meliora.

Interea, Patres Conſcripti, ſicut mos eſt, ſi quando ad ampliſſimum dignitatis aut nobilitatis faſtigium quiſpiam aſſurgit, aut ex illuſtri genere oriundus aliis ſupereminet, ut

quili-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

quilibet in iſtam familiam irrepat, & peſſimus quiſque nomen ac inſignia iſtius ſtirpis ſibi quoque tranſſcribat: ita hîc quoq; multi alii, quibus nihil cum Ulula commune eſt, ejus ſibi nomen & familiam uſurpant.

Atque equidem ut maximè fas ſit homines aliquos admittere, qui glorioſum *Ululæ* nomen ſuum aſſumpſerunt: ut *Uladiſlaus* Rex Poloniæ; *Ulaſta* Regina quondam Bohemiæ: Item apud nos *Uylii*, *Uylencampii*, *Uylenburgii*, *Uylenbroeckii*, *Uylendorpii*: Quinetiam civitates & arces, qualis *Ulyſſibona* celeberrimum Luſitaniȩ Emporium atque *Ulæ* arx ad *Ulam* & Dunam fluvios; itemque totum *Ulenburgum* Amſtelodamenſe; quia multum ex laude Ululinâ participiant. Non tamen cuivis profano ex avibus & inſectis, aliiſque viliſſimis rebus Ululinum nomen uſurpare, & genus mentiri licet. Ne DI ſirint unquam, ut tam ſtulti ſimus! Quare veſtrum erit, Patroni Ululantes, id quod vocamini exerere, contra omnem inquam & fraudulentam Ululini nominis invaſionem tueri, vigilare, providere, ne quid Reſpublica detrimenti capiat.

Quanta enim avium & inſectorm eſt caterva, quæ ad hanc excellentiam aſpirat? Ut à parvis initiis ad majora progrediamur, ſunt nonnulla animalcula è genere Erucarum, Muſcarum, Bombycum & aliarum atomorum,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

rum, quæ noctu ad candelas advolantia ambuſtis alis ſibiipſis mortem accerſere ſolent, quæ ob exiguam formæ Ululinæ convenientiam ὑποκοριστικῶς *Uyltjens* dici volunt, vel abſque ὑποκορισμῷ *Mot-uylen*: quæ ſi vel limis ſaltem oculis aſpexeritis, Patres, ea pro ſingulari veſtra dexteritate ab hac noſtra δὶς διὰ πασῶν diſtare judicabitis. Proinde ne tam bruta & muta animalcula ejuſmodi nomenclaturam in vulgus uſurpent.

Ingenium cui ſit, cui mens divinior, atque os
Magna ſonaturum, date nominis hujus honorem.

Scopes verò, *Striges*, *Bubones*, *Ptynges* & *Spinturnices*, aliaſque infauſtas aves, quas nonnulli ad hoc noſtrum genus referre ſolent, vos neutiquam quoque admiſſuros ſcio. Harum enim pleræque ſiniſtri ſunt augurii, motu Satyrico deformes, ſtridulæ, importunæ, audaces, crudeles, & quod præcipuum eſt, puerperis infeſtæ. Nam quod priores illas attinet, eas Poëta ingenioſiſſimus in Feſtis ſuis quàm graphicè penicillo Poëtico depinxit.

Sunt avidæ volucres, non quæ Phineia menſis
Guttura fraudebant: ſed genus inde trahunt.
Grande caput, ſtantes oculi, roſtra apta rapinæ:
Canities pennis, unguibus hamus ineſt.

Nocte

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Nocte volant, puеroſque petunt nutricis egentes,
Et vitiant cunis corpora rapta ſuis.
Carpere dicuntur lactantia viſcera roſtris,
Et plenum poto ſanguine guttur habent.
Eſt illis Strigibus nomen, ſed nominis hujus
Cauſſa, quod horrenda ſtridere nocte ſolent.

Homerum verò etiam eas nominaſſe & deſcripſiſſe refert Plinius. Lucanus quoque earum mentionem injicit.

Quid trepidus Bubo, quid Strix nocturna queruntur?

Horatius verò pluma nocturnæ Strigis Canidiam Veneficam uſam fuiſſe aſſerit.

Canidia brevibus implicata viperis
Crines & incomptum caput,
Jubet ſepulcris caprificos erutas, &c.
Plumamque nocturnæ ſtrigis.

In Prophetarum quoque ſcriptis à feritate & immanitate decantantur. Locus unus Jeſaiæ erit inſtar omnium. *Et concurrunt fera animalia cum terrifico, &* Scops *proximo ſuo acclamabit; tantum ibi reſidet* Strix, *invenietque ſibi quietis locum.* Quod verò idem alibi Ululæ ſacrum caput inter noxia hæc animalia recenſet, cauſſa fuit myſtica nec cuivis facile extra gentem noſtram revelanda.

Hæ inſuper Avium pedes maleficis & veneficis mulieribus, quin & ipſis Dæmonibus aſſimulantur, quibus idem cum ſtrigibus

nomen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

nomen eſt apud Hebræos & Latinos. Striges enim Scopes Lamias, Veneficas, Satyros & Dæmones eodem ſignificatu ſumi planum eſt, nec operoſa probatione indiget. Quare antiquis ſemper in maledictis & peſſimis auguriis fuerunt. Quæ cauſſa quoque eſt quod Judæi in quatuor parietibus Cameræ, ubi puerpera decumbit, ſcribunt

ADAM, CHAUVA, CHUTS, LILIS.

Adam, Eva, Feras, Strix.

Hiſtoriam totam aperit Buxtorfius *Quando*, inquit, *mulier Judæa prægnans eſt partuique proxima eſt, cubiculum puerperæ decenter præparatur, & rebus omnibus neceſſariis inſtruitur. Ante omnia Paterfamilias vel quiſpiam alius Judæus vitæ ſanctimonia & pietate inſignis (ſi modo talit uſpiam ſub cælorum convexitate reperiri poſſit) creta accepta in ambitu cubiculi circulum deſcribit in omnibus parietibus & ſupra januam tam extrinſecus quam intrinſecus, nec non in ſingulis parietibus & circa lectum Hebræis characteribus ſequentia inſcribit verba: Adam, Chauva, Chutz, Lilis:* Hoc eſt, *Adam, Eva, Apage Te Lilis.*

Hîc verò ſatis demirari nequeo, qua incredulitate ductus fuerit noſter Plinius, cum has aves jam toties memoratas *ſe non facile mente concipere, neque ipſas jam aves naſci vel noſci* profiteatur, ſed fabulam ſubeſſe ſuſpicetur contra tot allegata Veterum teſtimonia,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

nia, tam Sacrà quàm profana, qui uno quaſi ore & concentu eas extare clamant. Sanè ſi non extant, cur operam hic perdimus, ut eas rejiciamus ex familia Ulularum? Diceretis Plinio jam tum in animo ſediſſe, quod poſt tot ſecula Ramus in Dialectica ſua ſcripſit nimis confidenter: *Teſtimonia, cùm exquiſita rerum veritas ſubtilius exquiritur, per exiguam vim probationis habere.* Actum eſt de omnia Hiſtoria, ſiquidem huic credendum eſt. Tot vero ac tantis Authoribus, Patres Conſcripti, meritò vobis aſſentiendum erit, niſi Scepticorum more Ululam quoq; ipſam cum omnibus Strigibus in dubium vocare velitis. Quod equidem Minerva prohibeſſit!

Interim ejuſdem ominis augurium de *Bubone* eſto, cui nomen eſſe videtur à Syrorum *Bobo*, id eſt, *inimico*, quo generis humani dicunt hoſtem, quamvis eundem à Bovis mugitu, quem imitatur, nonnulli vocatum velint. Quomodocunque vocetur,

Infeſtus Bubo eſt dirum mortalibus omen.

Vel ut alius canit:

Bubulat horrendum ferali carmine Bubo,
Humano generi triſtia fata ferens.

Plinius autem quam horrendum de eo teſtimonium prodidit. *Bubo funebris & maximè abominatur, publicis præcipuè auſpiciis, noctis monſtrum, non cantu aliquo vocalis, ſed gemitu: ideoque in urbibus, aut omnino in luce viſus dirum*

dirum oſtentum eſt. Et paulò poſt, *Capitolii cellam ipſam intravit, Papellio Iſtro & Lucio Pedano* COSS. *propter quod Nonis Martiis Urbs luſtrata eſt eo anno.*

Sed quid de Roma Gentili dico? De Roma Sacrâ dicam. Nam quod maximè huc facit, quomodo ditus quidam Bubo Synodum Romanam Anno Milleſimo, quadringenteſimo, undecimo, ſub Papa Joanne XXIII. in prima Seſſione poſt Miſſam de Spiritu Sancto, & in altera Seſſione ſimiliter perturbaverit, Synodumque totam tandem interruperit, vobis fortaſſe incognitum, neque minus tamen verum eſt. Nicolaum de Clemangis audite qui tempore illo vixit, & horribilem hanc hiſtoriam his verbis nobis reliquit.

Convocarat ante quatuor fermè annos Romæ Concilium Eccleſiæ, maxima quorundam compulſus inſtanti Balthaſar ille. Cumque ante primam Concilii congreſſionem pro invocatione Sancti Spiritus ſolito fuiſſet de more Miſſa celebrata, ubi Concilium aſſedit, ipſe Balthaſar in parata ſibi cathedra ſublimior præſedit. Ecce dirus & feralis Bubo funeris aut alterius (ut ferunt) calamitatis ſemper nuntius, è latebris ſuis erumpens: cum ſua illa horrifica voce continuò advolat ſuper trabemque templi mediam, oculis in Balthaſarem directo intuitu conjectis, aſtitit, Cœperunt univerſi mirari quod nocturna

avis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

avis & lucifuga, diurna luce in turbam mediam adveniſſet, malumque omen ex prodigio non immeritò auſpicabantur. En, inquiebant, ſuppreſſà voce alter ad alterum, in ſpecie Bubonis Spiritus adeſt. Cumque cæteri & ſe mutuo & Balthaſarem ſpectantes vix riſum tenerent, Balthaſar ipſe, in quem ſolum ille fixa acie oculos intenderat, rubore ſuffuſus ſudare, anguſtiari, atque intra ſemetipſum æſtuare cœpit, tandemque non inveniens, qua alia poſſet ratione ſuæ tantæ confuſioni conſulere, ſoluto Concilio ſurgens abſceſſit. Sequuta eſt deinde altera ſeſſio, in qua rurſum more ſimili (licet, ut credo, minimè vocatus) Bubo adeſſe non omiſit, verſo ſemper in Balthaſarem contuitu. Quem ille rediiſſe conſpiciens, majori quàm prius verecundia meritò conturbatus eſt, nec illius ultra prævalens ferre conſpectum, fuſtibus illum terrificiſque clamoribus abigi præcepit. Sed ille nec vocum inquietudine, nec aliis tremefactus moleſtiis aufugere voluit. &c. *Hæc*, inquit porrò, *ex fideli quodam amico didici, qui illis diebus recto gradu Romam veniebat, ſuper quibus cum propter rei inſuetudinem hæſitare cœpiſſem, per me vehementiſſimè adjuratus, veriſſima ſe retuliſſe confirmavit. Addebat autem, omnes qui aderant, in magnum contemptum atque irriſionem Concilii ex hac re adductos, paulatimque toto dilapſo Concilio, nihil hic prorſum actum eſſe fructuoſum:* Hactenus Nicolaus.

Quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Quam hiſtoriam eò libentius vobis, Patres, enarravi, ut maximam Bubonis importunitatem cognoſcatis, qui tam Sancti Capitis Eccleſiæ, ac tot Sanctorum Patrum in S. S. Synodo legitimè convocatorum reverentiam nullam habuit; ſed cum columba expectaretur, ipſe non vocatus in terribili ſpecie apparuit.

Sed nec minor eſt irreligioſitas & cum ſacrilegio conjuncta, quod ſe in Templis oleo Catholico è lampadibus ingurgitare ſoleat quod ipſi procul dubio in purgatonem Diacatholicam cedit. *Spinturnicis* verò etiam audacia tantò major eſt quòd ignito carbones ex æde ſacra in ædes privatos inferre non veretur. At crimen hoc maximum! A Sacris enim profano cuilibet planè abſtinendum eſſe quis veſtrum neſcit?

Odi profanum vulgus & arceo
- - - Procul hinc, procul eſte profani.

Has igitur avium Furias & infelices genios ad Garamantas & Indos, ubi Diabolum venerantur, amandemus potius, quàm in celeberrimum & ſanctiſſimum hoc Ulularum collegium admittamus, quibuſcum nihil præter nocturnum volatum commune habent.

Qui, ſi ad hanc rem ſatis pregnans cauſſa foret, cur non & *Veſpertilionem* & *Nycterin* quoque ei cognatam, Ulularum generi an-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

numerant? Nam & hæ ſub crepuſculum tantummodo volant. Nam forte eos terret, quod adhuc ſub judice lis eſt, *Utrum Veſpertilio, avium, an potius murium generi ſit accenſendus?* Unde olim Farro: *Factus ſum veſpertilio, neque in muribus planè ſum, neque in volacribus ſum.* Quanquam vero & S. Pagina cum in Catalogum Avium retulerit. Et AriſtotelesLydius illePhiloſophorum lapis idem teſtetur VOLUCRUM *aliæ penna volant, ut Aquila & accipiter: aliæ membrana ſicca, ut Apes & Scarabæi: aliæ cute, ut Veſpertilio.* Cui Suffragatur Plinius: *Sola Volucrum Veſpertilio lacte nutrit, & ubera admovet.* Nihilominus tamen hic judicium ſuum ſuſpendunt, nec aliquid certi definiunt: Malim vero ego, colla omnium ejuſmodi monſtrorum ſuſpenſa, quàm ut nobis amplius moleſta ſunt: ut & cætera quæ de famoſiſſima hac Ulularum gente Scriptores memoriæ reliquerunt, non ignota mortalibus eſſe finamus.

Scitis hominum genus in corpus & animam dividi, planè ut percorum, quibus ut maximè (juxta Chryſippum) anima pro ſale data eſt, tamen corpus à corpore noſtro interius in ventriculo & viſceribus non differt; adeoque ſæpe Anatomici in corpore porcino experiuntur, quod in humano facturi ſunt. Si Ululam hac ſua cura dignari velint, &

corpu-

corpuſculum ejus inſpicere, de conſtitutione aut diſpoſitione præclarè judicabunt, quod *Temperamentum* ejus in ſingulis aptè & concinnè ſit diſpoſitum, calidum & humidum radicale optimè temperatum, quatuor humores inter ſeſe (melius quàm quatuor Venti) legitimè commixti, ſpirituque vitali repleti.

In hoc verò ab omni ferè pennata creatura differre videbunt, quod nec ſtomachum, nec ingluviem habeat, ſed inteſtinula ſua cum alvo conjungat, ibique concoctionem in aliquo capaciori veluti ſinu exerceat; fortem adeo ſiccamque, ut omnia conſumat, præterquam id quod non habet, crines: quos neque canes ipſi, maximè criniti, concoquere poſſunt; imò quod miremini, ne Draco, quidem, ſocius Idololatrici Beli apud Babylonienſes pilos cum adipe & pice concoquere potuit, quos ei Daniel in fauces conjecit.

Sed cur non quæſo feliciter concoctio Ululina procedat? cum nobiliſſimo plerumque cibo utantur, carnibus & piſcibus, iiſque libentius credis quàm coctis, nonnunquam etiam vermiculis, cum famelicæ ſunt, muſciſque & ſimilibus; è quibus illis caro pro cibo, ſanguiſque pro potu eſt.

Neque vero hoc nobilitati Ululinæ aliquid derogare exiſtimabitis, Patres, quod cadave-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ribus ejuſmodi impendio delectentur. Id enim commune vobiſcum crimen habent. Nam & vobis placet & in ſummis deliciis eſt cadaveris ſpecies. Etenim quo quæſo alio cibi genere, paucis quibuſdam herbis, fructibus frugibuſque exceptis utitur totum genus humanum? Annon pleraque fere eſculenta ſunt avium, piſcium, quadrupedum, ferarum, cicurum ut & exanguium cadavera? Viva enim quis deglutiat? Aut ſi minuſcula quædam inſecta Ululas viva deglutire dicitis, vos quoque minuto quoſdam in caſeo vermiculos vivos deglutire dico. Extinctorum verò carnes exanimes dentibus laniantur, cruſtis inſepliuntur, ac animantium viſcera in viſcera hominum conduntur, planè contra aurei ſeculi morem & prudentiſſimi Pythagoræ inſtitutum, qui abſtinendum duxit à ſanguine & vita animalium, non minus atque à faba. In hoc igitur cum Ululis convenimus omnes, niſi quod iſtæ cruda, nos cocta plerumque comedimus. Sed & coquina ipſis moleſta & ſumptuoſa eſt nimis, quæ plus ſæpe impendit in juſcula ſua, quàm omnes litigantes in juſtitiæ jura.

Hinc fit, ut Ululæ niſi morbo aut morte interveniente, per omnem vitam ſuam conſtantiſſimè vivant. Quamvis in eo parum ſit ſitum, quamdiu, ſed quàm benè quis vixerit. Et ſenectus calamitoſa magis quàm beata

eſt;

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

eſt ; eoque potius metuenda, quam optanda, cum & ipſis ſenibus ſit inviſa. Quo pertinet Catonis majoris querela : *Senectutem ut adipiſcantur omnes optant; eandem accuſant adepti.* Menandri audite verſiculum :

Φοβοῦ τὸ γῆρας· οὐ γὰρ ἔρχεται μόνον,
Metue ſenectam : non enim ſola venit.

Hoc verò contra ipſam Ulularum immortalitatem eſt , quod

Illis cum ſemel occidit brevis lux ,
Non eſt perpetuò dormienda.

Cæterum ut & de habitu & amictu vobis conſtet , non cum ave Æſopica alienis plumis ſe ornant Ululæ. Suis enim propriis ſatis ſuperque teguntur & decorantur,neque caudam cum Simiis ridiculè mendicare coguntur.

Corpore quidem exiguo, *alis* tamen *grandibus & copioſis excellunt* : non ut illi , qui ingentia vela parvis navigiis imponunt , & turbine ſæpe tempeſtuoſo ſubvertuntur, fortunæ tantum ludibria. Verùm cum alas ad volatum natura dederit (*ſine pennis* quippe *avolare haud facilè eſt*) id quod natura dedit ad volandum , ex arte moderantur ad corpus tegendum , frigusque brumale pellendum , erinaceorum more ſe contrahunt , & teſtudinum inſtar ſe plumea ſua teſta obducunt.

Sed hoc parum eſt , corpore præſtantem eſſe , niſi quis ornatus ſit excellentibus animi

dotibus, *Ingenio & virtute*; in quibus *verum decus* Ciceronis teſtimonio, *poſitum eſt*.

Ingenium ergo & *Sagacitatem* pro avium natura ſubtiliſſimum ei natura tribuit, id quod operationes ejus nos manifeſtò docebunt. *Tantum enim quiſque ſcit quantum operatur*, ut habet commune Philoſophorum axioma.

Memoratur in veteri apologo, Ulula aliquando conſilia ſana volucribus ſuppeditaſſe de evellendo lino, dum adhuc eſſet in herba, ne ſuccreſcens hominibus materiam laqueorum, quibus caperentur, ſuppeditaret. Quo conſilio ſpreto, Ululam ſocietate hominum relicta ferunt noctem ſibi delegiſſe, reliquas verò aves ſerò cum Phrygibus ſapientes, quoties Ululam conſpicantur, eam circumvolare, atque conſilia, quibus hominum dolos effugiant, ab hac ſapientiæ magiſtra etiamnum exſpectare.

Refert quoque Plinius, *eſſe eam avem imitatricem: Imitatur enim res eas, quas ab hominibus fieri videt*. Non tantum igitur vocem, ſed & facta humana exprimere novit. Quod ſanè acris & acuti ingenii ſignum eſt, quo ut Simia in genere quadrupedum, *animal præditum ſolertia imitandi humanas*, ita hæc in genere avium ad naturam hominis proximè pertingit. Et quod pace hominum per omnes pſittacos & picas vos obteſtor, ut

creda-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

redatis, inſtar pſittacorum & picatum, nonunquam docilis eſt loquendi & cum homiibus ſermocinandi : ſed non alia quàm Atica lingua. Itaque ſi loquacula per illam mius eſt quàm reliqua iſtæ aves, credite, Pares, hanc artem ex decoro magis eam poſſiere, neque ſibi placere inani φιλαυτίᾳ, ut ſittaci ſolent, qui itentidem ſuum nomen ngeminant & picæ, quæ perpetuò ſe virgiies aut corvi qui ſemper ſe affines clamant. Quod ergo in loquela poteſt Ulula, quidni n reliquis poſſet?

- - - - - - Fac periculum in literis,
Fac in palæſtra, in Muſicis, quæ liberam
Scire æquum eſt volucrem, ſolertem dabo

Sed inprimis calliditate ingenii ſe tueri novit contra vicinas ſuas garrules & importunas. Memorabile videte exemplum:

Cicada acerbum Noctuæ convicium
Faciebat, ſolitæ victum in tenebris quærere,
Cavoque ramo ſomnum capere interdiu,
Rogata eſt, ut taceret: multò validius
Clamare cœpit: rurſus admota prece
Accenſa magis eſt. Noctua ut videt ſibi
Nullum eſſe auxilium, & verba contemni ſua,
Hac eſt aggreſſa garrulam fallacia:
Dormire quia me non ſinunt cantus tui,
Sonare cithara quos putet Apollinis,
Potare eſt animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit. Si non faſtidis veni,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Una bibamus. Illa quæ ardebat ſiti,
Simul cognovit vocem laudari ſuam,
Cupidè advolavit. Noctua egreſſa è cavo
Trepidantem conſectata eſt & leto dedit.
Sic viva quod negarat, tribuit mortua.

Verùm enimverò non ſemper idem ſucceſſus comitatur eundem animum; ſed ut rectè Boëthius: *Ubi maximus intellectus, ibi minima quoque fortuna.* Quod & noſtra ſæpe experta eſt. Nam hæc ipſa ingenii & imitationis ſubtilitas ipſi ſæpè exitio eſt. Ferunt ſiquidem Naturalium rerum periti, Aucupes ex hac docili & imitatrice natura, quam in Ulula, Oti potiſſimum, deprehendunt, occaſionem & initium ſumpſiſſe inſidiandi.

Teſtis eſt Plinius noſter, *haud difficulter eam capi intentam in aliquem, circumeunte alio.* Etenim ſimulac animadvertunt aucupes, Ululam præſto eſſe: lento gradu ad eam accedunt, ſtant ei è regione, & viſcoſo pharmaco ipſi ſibi oculos inungunt, quod poſtea in pelvibus relinquunt & ſecedunt mox redituri. Interea temporis accedit hæc noſtra, nullius mali dolive conſcia, & prout obſervavit aucupes feciſſe, ita & illa facit; oculos ſibi pharmaco inungit, qui mox conglutinantur, ut planè videre nequeat. Accurrunt tam aucupes, eamque capiunt

Jam id peccatum primum magnum, magnum,
at humanum tamen.

Fecere

Fecere alii ſæpe item boni ---- Nam &
Ingenio periit Naſo Poëta ſuo:

Qui ſi minus ingenioſus in patria, minus etiam calamitoſus in Ponto fuiſſet. Quotuſquiſque verò etiam eſt, qui non exemplis, imitatione & conſuetudine aliorum oculos ſibi illini patitur, ac vitioſo ſcelerum pharmaco in mortem ipſam prolabitur? Quod enim exemplo fit, id jure fieri putatur. Illud vero melius,

Periculum ex aliis facere, tibi quod ex uſu ſiet.

Majora tamen alibi & feliciora ingenii ſui ſpecimina exhibet, dum ut ajunt, *cum Lingula & Cyncramo coturnicibus hinc trans mare proficiſcentibus ducem ſe præbet.* Cogitate jam, ſultis, quid viſus nocturnus ei proſit, & quantum emolumenti afferat volucribus. A cœco enim planè periculoſum eſt duci. Bifariam autem hoc facto nominis ſui famam adauget.

Primò quidem inde apparet maxima animi dexteritas, & acumen excellentiſſimum, quod ſe his avibus non ſociam duntaxat, ſed ducem præbet, eaſque antevolat, & viam ſuper Oceanum commonſtrat: cum alioquin juxta ſapientem Agurem incerta & inveſtigabilis ſit *via avis*, *via navis*, *via ſerpentis*, *& via juvenis in virgine.* Hoc verò itinere emenſo etiam remeare creditur, cum nobiſcum ſemper maneat, & hyeme paſ-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ſim in his quoque regionibus viſatur.

Deinde, quanta quæſo hæc eſt hujus alitis humanitas (abſit invidia verbo) tantum laborem & moleſtiam aliorum cauſſa ſuſcipere per tot miliaria tot dies noctesque continuas *Manucodiatæ* inſtar volare, & ſe in periculum vitæ & fortunarum alterius cauſſa conjicere; dum viæ imperitis viam abſque tædio monſtrat, ſine qua ſi ſociæ volucres eſſent, nunquam ad alias regiones pervenirent. Videtis, Patres,

Ut ſæpè ſumma ingenia in occulto latent.

Quis unquam veſtrum putaſſet, tantum ingenii in Ulula reperiri? Sicut enim

Non cuivis homini contingit adire Corinthum,

ita nec cuivis volucri transvolare vaſtum & undoſum illud mare.

Quanta verò beneficentia ſit ſalvus iſte conductus in loca peregrina, vel ſolus Tobias vos docebit, qui Angelum ſuum tam liberaliter remunerari voluit: Imo & Ennius ingenio maximus.

Homo qui erranti comiter monſtrat viam,
Quaſi lumen de ſuo lumine accendat facit.

Eximium verò hoc providæ mentis argumentum eſt: Quod, *ſi ventus agmen adverſo flatu cœperit inhibere, ponduſculis lapidum apprehenſis aut gutture arena repleto Ululas volare* affirmat Plinius. Nimirum ut eo vehementius violentiæ ventorum reſiſtere poſſint,

ſint, nec à flatu aliorſum, quàm vellent, impellantur. Quam providam curam *gruibus* quoque ne ſomno opprimantur, Scriptores attribuunt. Ita profectò non tantum aliis, ſed ſibi quoque ſapit Ulula.

Denique mirandum ejus ſagacitatem vel hinc intelligetis, *quod futuram tempeſtatem præſagire poſſit. Et vulgo obſervatur, ſi nemora relinquat, annum id ſterilem prænunciare:* ſi cavernas deſtituat, in die appareat, & ad alias inſolitas manſiones divertat, earum regionum & ædium hominibus mortem portendere. Quinimo & ſæpius noctu ad cubiculorum feneſtras advolare conſtat, ubi æger moribundus animam exhalabit.

Iſthuc eſt ſapere, non quod ante pedes modo eſt,
Videre, ſed etiam illa, quæ futura ſunt
Proſpicere. - - - - - -

Quid? annon hoc mirum meritò vobis omnibus videbitur, Ululam etiam eſſe inter Prophetas?

- - - - - - *O te Bollane cerebri*
Felicem!

Quam tamen iſtiuſmodi præſagiorum cauſſam exiſtimatis, Patres? Ego equidem extraordinariam ei cum *Fanaticis* revelationem concedi minimè conceſſerim: & ſi vos probè novi, eam ne ſomniabitis quidem ipſi. Hujus ſagacitatis rationem potius ex ejus natura petendam arbitror. quæ ita condita eſt, ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

cadaveribus, quæ à longinquo ſentire poteſt, potiſſimum delectetur: quorum quidem nidore ac ſuavitate allecta naturali in hac impetu fertur, non aliter quàm Sus audito ventris crepitu accurrit, mox ſtercus exceptura. At excipiat veſtrum quiſpiam: Ægri dum adhuc ſunt in vivis, nondum cadavera ſunt. Quid igitur illi & nobis hîc cum cadaveribus & ſtercore? Scio, Patres, ſcio neque diffiteor moribundos *actu* cadavera nondum eſſe. Hoc tamen non obſtat, quò minus quam primum fiant, imò & *poteſtate* ſint. Quò enim quid proximius eſt interitui, eò magis proximum eſt corruptioni, & conſequenter cadaveri Rurſum, dum *Moribundi* vocantur, parum abſunt à morte. *Quod* verò *parum abeſt, nihil propemodum abeſſe videtur*, ipſius Ariſtotelis judicio. Adde quod iidem jam aërem venenato & cadavoroſo ſuo halitu infecerint, quem etiam abſque naſo per multa paſſuum millia odorari poſſunt Ululæ, eamque à ſana evaporatione diſtinguere. Annon & vos ipſi, Patroni Ululantes, pluviam, quæ è locis ſulphuroſis extracta eſt, & in nubem condenſata necdum decidit (dummodo pituita non laboretis) per multa miliaria olfacere poteſtis? Et ſi feram multò ante prætergreſſam ſubolfacit

------ *odora canum vis*;

an in hac noſtra longè ſagaciſſima, ſimilem,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ut ne dicam majorem odoratns ſagacitatem negaretis?

Sed quid ago? Quo nobis Ingenium abſque Virtutibus? Verè Tullius: *Propter virtutem jure aliquem laudari, eumque in virtute rectè gloriari poſſe.* Ad *Virtutes* igitur Ululæ noſtræ, Patres, ſi veniendum erit, *Quid primò, quid deinde, quid ultimò exequar.*

Ignoſcant mihi Theologi, ſi ab eorum prima & præſtantiſſima Virtute *Religione* initium faciam, quæ ſacra & divina ſpectat, ac *ſuperſtitioni* opponitur, à qua hęc noſtra quamdiu ſuperſtes eſt, abhorret. Neque enim totos dies precibus & ſacrificiis vocat, ut pulli ſui ſuperſtites maneant: unde juxta Ciceronem ſuperſtitio nomen habet. Sed Religioni perquàm dedita eſt. Quæ quidem religioſitas nullo clariori argumento manifeſtatur, quàm ſi quis amat loca ſacrata, præcipuè Templa, eaque ſedulò frequentet.

Quod equidem in hac noſtra animadvertere licet, præſertim illa quæ nomen inde fert, quod *Kerck-uyle* & *Templaria* dicatur, quæ ipſa Templa pro domiciliis habet, in quibus illam videmus volantem, ſedentem, ambulantem, pullos excludentem, mureſque captantem. Et quia plerumque in turritis faſtigiis juxta companas nidulatur, vel exinde pietatis & religionis zelum exerit, quod pallia virorum vel pallas mulierum merdis

merdis ſuis inquinet, ne in poſterum tam ſerò ad ſacra accedant, ut ultima loca ſub turrim occupare cogantur.

Muribus autem & gliribus tantopere in templis reſiſtit, ne cibarium ingrediendo profanent, hoſtiaſque conſecratas devorent. Quo equidem tantum præſtare creditur, quantum totum Templariorum, Prædicatorum, Monaſticorum & Scholaſticorum agmen ſubtiliſſimis ſuis diſceptationum cribris percolare poſſunt. Omnes enim illas, ob quas tam acriter iſti inter ſe digladiantur, lites ac rixas, hæ rudi ſua Minerva vel planè removere, vel ad utriuſque partis ſatisfactionem componere novit.

Ac ne quis veſtrûm, Patres, id ita me forte miretur, expendat vehementiſſimas has diſſenſionum colliſiones.

I. *Quomodo & quibus locis hoſtia ſacrata tutò ſit reponenda, ne à muribus deglutiatur?*

II. *Utrum mus, qui ejuſmodi hoſtiam abſumpſit, verè Chriſti corpus comediſſe dici poſſit?*

III. *Quomodo cum tali mure procedendum? An ob hoc ſacrilegium ſit exenterandus, an potius cum hæreticis cremandus.*

IV. *An iſta hoſtia, vel hoſtiæ particula etiam ſit adoranda, quæ in mure eſt?*

V. *Num mus ejuſmodi reliquis muribus ſanctior, an verò irreligioſior ſit dicendus?*

Neque quamdiu hæc noſtra religioſo hoc impe-

impetu in mures fertur, his & ſimilibus Canonibus opus eſt. *Qui benè non cuſtodierit Sacramentum, & mus illud comederit, quadraginta diebus pœniteat.* Item. *Quando mus comedit, vel corrodit corpus Chriſti.* &c. Tædet aſſcribere reliqua. Ungues enim Ululæ acutiores ſunt in iſtis expungendis, quam calami noſtri in deſcribendis.

Macte iſta virtute, Ulula, perge ſic tua μυομαχίᾳ otioſos & odioſas has rixas magnificè tollere, pacemque inter ſacrificulos reſtituere. Perge ita templa ab omni murium inquinamento, & cibaria à ſacrilegio tuta præſtare. Perge ſic murium genus ſacro quodam bello exſtirpare, quod indeſinenter mintrat, ſtridet, rodit, & in templis graſſatur.

Etſi verò locus ipſe te ſanctam non facit, nequaquam tamen te polluit. Tua certe Religio præſtantior eſt quam illorum, qui vivi nunquam templa ingrediuntur ad ſacra audienda vel peragenda, attamen mortui magna cum pompà inferuntur, quaſi ſemper meticulo, ne laquearis ruina extemplò opprimantur.

Sic ergò nos veriùs Ululis Religionem aſſerimus, Patres, quàm Plinius Gallinis. *Villaribus* (inquit) *Gallinis & religio ineſt. Inhorreſcunt enim edito ovo, excutiuntque ſe.* Ridiculè! Si horror & metus facit religioſum, quanto magis religioſa frequentatio ædium

ſacra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ſacrarum, tantuſque pro religione zelus? Quis verò veſtrum unquam crediſiſſet, tantam rellgioſitatem Ululæ ineſſe? At id meo judicio tantopere mirandum non eſt, cum in Actis ipſe Paulus hoc elogio *Athenienſes* ornet, quòd ſint *præ cæteris græcis religioſiores.* Jam autem Ululam Minervæ & Athenienſibus ſacram eſſe ſcitis. At igitur hæc ab illis, aut illi ab hac noſtra eximiam hanc virtutem acceperunt.

Cæterum ut omnes virtutes habent quoddam commune vinculum, & quaſi cognatione quadam inter ſe continentur; ita in hac noſtra data Principe Virtutum Religione, cæteræ ſponte ſequuntur.

Fortitudinem enim quod concernit (quæ à veteribus inter virtutes Morales, ut Religio inter divinas præſtantiſſima habita fuit, & unius *Virtutis* nomine inſignita) quis eam nobis negabit?

Fortes creantur fortibus & bonis:
Eſt in juvencis, eſt in equis Patrum
Virtus, nec imbellem feroces
Progenerant aquilæ columbam.

Ulula certè eam virtutem ita exercet, ut infracto ſemper animo hoſtibus ſuis obviam procedat.

Hoſtem autem habet, contra quem pugnet, non *Aërem, Ventumve*, Andabatarum more, quod ἀεροβατεῖν Græci dicunt,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

cut olim Pſylli Herodoto teſte factitarunt, quos contra *Auſtrum*, ut ventum ſibi nimium infeſtum, digladiatos eſſe refert. Neque cum Celtis aut cum Xerxe, inſtructa acie *maris* exundantis fluctus reprimere conatur, aut cum Thracibus contrà *fulmina* jaculatur. Hæc enim ſtulta aut furioſa potius quàm fortia & heroïco facta dici merentur.

Sed hoſtem habet *Corvum*, ſed *apes*, ſed *veſpas*, ſed *crabrones*, ſed *ſanguiſugas*, ſed denique hoſtes, quos minimè hoſtes eſſe decaret, domeſticos.

Corvum inprimis toti ſuo generi infenſiſſimum, cum quo tanta illi ἀντιπάθεια eſt, ut Pauſanias memoret, *haſtam noctuæ & caryotas, quæ in palma ad ſimilitudinem palmularum ex auro factæ fuerant, corvos abripuiſſe.* Sed quod maximè ad laudem victoriæ facturum eſt; impar eſt utriuſque certamen & robur. Nam corvi genus improbum, injuſtum, importunum, moleſtum, & procax eſt, raptoque vivit. Ut volandi, ita & prædandi, diripiendi, atque dilaniandi conſuetudo ei quotidiana eſt & ab ovo ſuo congenita, juxta illud tritum Græcorum proverbium: Κακοῦ κόρακος κακὸν ᾠόν. *Mali corvi malum ovum.* Denique ne cæci dubitent, qualis ſit, color indicat.

--- *Hic niger eſt, hunc tu Romane caveto.*

Quam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Quam cauſſam eſſe reor, quod Plinius illum inter aves inauſpicatas, recenſet. Ululæ verò genus eſt quietum, innoxium, modeſtum, juſtum, ſuum cuique tribuens.

Itaque cum improbo & formidabili hoſte concertare cogitur verèque Davidem cum Goliatho commiſſum videtis. Non mirum ergo, ſi non uno ſemper ſtrategemate illum adoriatur: nunc arte, mox Marte; nunc corpore, mox animo; nunc roſtro, mox unguibus invadens. Nam

--- *Dolus an virtus, quis in hoſte requirat.*

Totam certè Ululam in hoc conflictu corvino hæc noſtra exerit, nihilque penſi habet, an ſine claſſico canendo, in arboribus

---- *Corvum deludat hiantem*;

an mota acie, *in campis proſternat apertis.*

Agedum verò, annon ſic Ulula fortior erit hominibus? quod cùm ſuperiore ſuo contendit, cum illi ſæpe ab inferioribus ſe vinci patiantur, Ululam enim & hominem mihi apponite. Annon hæc noſtra animoſior erit quovis *Pygmæo?* qui homunculi cum ſint ab humana gravitate degenerantes, dignitatiſque ſuæ penitus obliti, cum Gruibus belligerare traduntur, & quod deducus eſt ſummum, ſæpè vincuntur. Divinitus Poëta dixit:

Illa gravis palma eſt, quàm minor hoſtis habet.

Sed benè ſcit noſtra (ne quis eam contra corvum *ſeipſum temerè periculis objicientem* exiſtimet:)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

met:) inimicitias cum potentioribus mul-
s illuſtraſſe,qui obſcuri manſiſſent, ſi hoſti-
as ejuſmodi caruiſſent. Graviter Philoſo-
iæ Stoïcæ Princeps Seneca: *Ignominiam*
dicat gladiator, cum inferiore componi. Scit
im ſine gloria vincere, qui ſine periculo vin-
ur. Poſtea verò, ſui ipſius quaſi oblitus,
hilque minus quàm Stoïcus, *Cum pare*
nquit) *contendere anceps eſt, cum inferiore*
rdidum, cum ſuperiore furioſum. At ego
gnoſcite Patres) *cum ſuperiore glorioſum* ajo.
unquam profectò clarior fuit populi Ro-
ani virtus, quàm cum multis graviſſimiſ-
ue bellis contra bellicoſiſſimas Gentes occu-
abatur. Et noſtrum Belgium veterum Si-
mbrorum famam ſibi renovavit diuturno
oc bello, quo cum Hiſpano viribus belli-
ue nervis potentiſſimo, ac orbis penè Mo-
archa contendit. Si Hiſpanum ergo mino-
m facitis, multum de Belgarum gloria de-
det. Ita quicquid de potentia corvorum
trahitur, de Ululina quoque laude de-
itur.

Neque hoc fine tantum ejus ſtat gloria,
c uno hoſte contenta eſt fortitudo ejus. Re-
rt Plinius noſter, *Ululam etiam Apibus,*
ſpis & Crabronibus contrariam & infeſtam
è. Id autem tantoperè mirandum non eſt,
m apes, veſpæ & crabrones genus inſecto-
m inter ſe affine ob aculeorum & punctio-

num

num vehementiam violentiamque hominibus quoque infenſum ſit ac noxium, ita ut quaſi virgæ divinæ fuerint in expellendis Cananæis & Hivæis ex terra promiſſa; Ideoque veteri proverbio cautum ſit *Crabrones irritandos non eſſe*; quibus iratis qui repugnant, amplius eos provocant, neque abſque ſuo malo diſcedunt: ſiquidem acutiſſimo & peſtilentiſſimo ſunt aculeo, quorum *ictum haud raro ſinè febri eſſe* idem Author commemorat, additque, *traditum à quibuſdam, ter novenis crabronum punctionibus hominem interfici*. Alluſit huc qui Epitaphium Archilochi Poëtæ maledici conſcripſit:

Quod in gratiam μισελλήνων hic latinè redditum eſt.

Ne fors crabrones, qui huic inſedere ſepulchro
Irrites, tacitum carpe viator iter.

In his ergo debellandis plus quàm humanam fortitudinem oſtendit Ulula. Quotuſquiſque enim eſt inter homines, qui contra ſtimulum harum Furiarum calcitrare ſuſtinet? Quiſnam animo inſtructo contra eas caput efferre, & animoſè depugnare audet? Quiſque ſibi cavet, ſtigmata horret, fugam capeſſit, acclamat omnes, cedendum eſſe de via. Nam illos

Defendit numerus, junctæque umbone phalanges.

Quoſdam verò ita delicatos, etiam in veſtra, Patres

Patres Nocturni, ſocietate novi, ut in pulicis morſu Deos invocarint:

Scilicet is ſuperis labor eſt, - - - - -

ut etiam de pulicum delicto quæſtio in cœlis habeatur: tametſi ubi quis dolet, ibi & manum & linguam habet. Sed benè res habet: Ulula veſtra vicariam vobis operam præſtare non denegabit. Illa enim eſt, quæ aculeatum hoc genus aggredi non veretur: Fortitudinis enim œſtro percita totum illud perſequitur & peſſundat, donec ſe ſponte Coronæ Ululinæ ad necem uſque ſubmiſerit. Niſi ergo Natura plumeam ei coronam liberaliter dediſſet antea, jure meritò ob hanc magnanimitatem Laurea Apollinari donanda feret.

Videtis ergo, Patroni Ululantes, ludum jocumq; eſſe hominum fortitudinem, prout hujus veſtræ animoſitas quæ dat. Memini tamen, mihi ſæpiſſimè à fide dignis relatum eſſe, Ruſticùm quendam Velavicum alveare cum toto apum examine in Iſalam projeciſſe, eò quod variis eum ictibus pupugiſſet: atque magna cum indignatione in hæc prorupiſſe verba: *iſtic jaceas gens ſcelerata: Num ego poſſiderem quicquam quod ſupra me dominaretur? Hactenus Dominus fui rerum mearum, iiſque ſemper ſuperior, quod nomen mihi per totam vitam ſervari volo.* Egregiam verò laudem cum amplo damno! Potuiſſet hac ratione etiam omnes vaccas ſubmergere, quod

corni-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

cornibus peterent Quanquam, meo quidem judicio, non hæc mediocris hominis ſunt officia. Audivit enim forſan homini Adamo, antequam ruſticus eſſet, dominium abſolutum in beſtias tributum eſſe: quod jus etiam ipſe ruſticus poſtliminio ſibi revocare voluit.

Sed quò dilabor? Extra ſtadium me cucuriſſe video. Noſtra me revocat in arenam, & contra *Hirudines* ſed fortiter quoque præliari aſſerit. Id verò eſt, quod Plinius ait, *Eam ſanguiſugis inimicam eſſe.* Quid audio? an ergo malè ei cùm Medicis convenit? Nam & hi jam poſt ſanguiſugas ſanguiſugæ ſunt maximi, cum in paroxyſmis, morbis & ſymptomatis ſanguinis ſtatim emiſſionem urgent, & pecuniam, qui eſt alter ſanguis hominum, emungunt. Eſt ergo hoſtis quoque Ululæ ſanguinolenta Hirudo, de qua Poëta canit:

Nam miſſura cutum, niſi plena cruoris hirudo, de qua ſapiens Agur refert, ei duas eſſe filias *Præbe, Præbe.* Quibus juxta Tremellum *duo rami, lingua nimirum biſulca Hirudinis ſignificantur, è quibus etiam præciſo ore, veluti ſiphonibus defluit ſanguis*, ut Plinius noſter inquit, atque ita indeſinenter ſugit & ſanguinem attrahit, quaſi loqueretur, *Præbe, Præbe.* Cum igitur inſatiabiliter ſanguinem ſitiat hæc beſtia, & *ſanguis anima ſit cujuſque animantis,*

antis , ſine quo vita conſiſtere non poteſt , igna utique eſt , quæ fortitudinem Ululæ experiatur , & ab ea non tantum juſte trucietur , ſed inſuper (ſi Ulula Tomyris eſſet) n pelvim ſanguine plenam projiciatur , inſultante ac dicente hac noſtra : *Statia te ſanguine , quem ſitiſti !*

Tot externa ſunt noſtræ prælia , quæ totidem ſunt ejus fortitudinis inſignia. Reſtat civile & domeſticum quod periculoſiſſimum vulgò perhibetur , φθειρομαχία nimirum. Cum *pediculis* enim , (quod proprio ſuo ſanguine, ut Pelicanus ſuos fœtus , fovet ac nutrit) aſſiduè ei pugnandum eſt. Sed nec ab iis (ponite metum patres) ſe ſuperari patitur. Semper enim victrix extat , atque ingratos hos hoſpites an hoſtes dicam ea parte conſumit, qua homines panem devorant. Et meritò. *Morbus pedicularis* enim propria Tyrannorum , non Ulularum pœna eſt. Nam quis unquam de hac noſtra idem quod de hominibus legit , eam *eroſam à vermibus expiraſſe.*

At verò , ut turpè ſit à pediculis conſumi, non tamen eſt turpe , iis infeſtari. Communis enim hæc eſt hominum cum Ulula fors , ut pediculis infeſtentur. Etiam veſtra, Patroni Ululantes, ſæpè ſors fuit. Hic enim germani rurſus eſtis *Homululi* , quos à pediculorum inſolentia planè immunes eſſe ne

nunc

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

nunc quidem arbitror, quantum ex fricatione alterius brachii conjicio. Neque tamen id dignitatem aut exiſtimationem veſtram quicquam lædit. Humanum enim pediculum, culicem verò cynicum Rex Galliæ pronuntiavit olim. Cum igitur pediculus humanus ſit, utpote ex homine genitur, nutritus & educatus, atque ab homine fere ſupra hominem laudatus, humani à vobis nihil alienum putate, ſi cum alumna veſtra & conſcriptis Mendicantium Patribus à pediculo exagitamini.

Quandoquidem verò idem cum Ulula veſtrum in eum jus eſt, ad exemplum Ululæ vos armate, exercitum unguium in expeditionem educite, agmen promovete, digitis micate, pugnate; de victoria indubii & ſecuri, vel ipſo die Sabbathi, contra iniquam Judæorum ſuperſtitionem, qui *inominatum putant trucidare pediculum die Sabbathi.* Hic enim vos itidem Machabæos eſſe jubeo, nec cœlum & terram inclamare, quòd innocentes pereatis, ſed fortiter vos defendere contra pediculos vel medio Sabbatho, nam hoc verè Ululinum & fortiſſimum eſt.

Recolligite jam mecum, Patres, quot & quantis hoſtibus hæc veſtra undique obſeſſa ſit, & tamen victoriam obtineat. *Ne Herculem quidem contra duos*, verum & vetus adagium eſt; quamvis ejus duodecim labores

toti

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

[t]oti mundo, quem totum peragavit, notiſ[ſ]imi ſint. Et tamen hæc conſtra contra *Cor[v]um*, contra *Veſpas & crabrones*, contra *San[g]uiſugas*, contra *Pediculos* ſuos: fortior cor[v]o, veſpis, apibus & crabronibus eſt, fortior [s]anguiſugis & omnibus pediculis ſuis. Quid [r]eſtat, niſi ut etiam fortior ſit Herode, & [P]hilippo Hiſpaniarum rege, qui à pediculis [v]icti ſunt & triumphati, cum hæc vincat & [t]riumphet ipſa?

Diſcant ergo mulieres, ignavum & im[b]elle genus, quantò ſexus ſuus abjectior ſit [U]lulina fortitudine, cum Viri & Reges eò [p]ertingere nequeant. *Mulierem fortem*, ſeu [f]*œminam ſtrenuam quis inveniet?* olim quæ[ſ]itum fuit ab illo, qui mille fœminas habuit; [v]erum de Ululæ fortitudine nemo unquam [q]uæſtionem moverit, aut ſi unquam in poſte[r]um moturus ſit, per me movere deſinant.

Tanta autem cum Fortitudine tanta *Pa[t]ientia* conjuncta eſt: etſi rarò hæ duæ vir[t]utes

> ---- *benè conveniant, unavè in ſede morentur.*

Fortis enim potius *audax* quam *patiens* di[c]endus eſt, & licet Ariſtoteles, inter audaces [&] fortis diſtinguat, in hoc tamen convenire [d]icit, quod *utrique intrepide pericula adeunt.* Patientia verò non adit pericula, ut fortitu[d]o; ſed ea fert ſolummodo, idque cum *pugna*

doloris, cujus quidem etſi *aliquis decor ſit*, juxta Senecam, attamen *in fortem non cadit.*

Hujuſce verò *Patientiæ* inſignia documenta præbet, dum odio & ludibrio omnium avicularum expoſita eſt, quæ eam die volantem circumvolant, roſtris & alis percutiunt, ſubſannant, exſibilant, perſequuntur ac modis omnibus vexant, ut affatim ærumnarum habeat. Unde ab Ulula ῥηματικῶς noſtrum *Uylen*, id eſt *vexare*, dicitur; ut ab avibus ulula vexatur. Ipſa vero hæc omnia ſuſque deque habet, & patiendo reſiſtens omnes avium illuſiones ac inſultus animo infracto contemnit & ſuſtinet. *Magni* verò *animi eſſe injurias deſpicere*, Seneca rurſus teſtatur. Ita ergo intolerandam avium petulantiam ſingulari hac patientia vincere ſolet. Neque hoc ſolum; ſed & mira quadam prudentia eam eludere novit. De qua ſic ſcribit Plinius: *Noctuarum contra aves ſolers dimicatio: majore circumdatæ multitudine reſupinæ pedibus repugnant; collectæque in arctum, roſtro & unguibus totæ teguntur: Auxiliatur accipiter collegio quodam naturæ, & bellum partitur.*

Et quod mirabilius eſt, quod tantam tentationum & vexationum molem ſuſtinere cogatur, ad ejus exemplum ipſa V. T. Eccleſia provocare non dubitavit, ſub perſona pauperis afflicti in hæc verba prorumpens: *Similis factus ſum plateæ deſerti, factus ſum,*

ſicut

ſicut *Ulula vaſtitatum*. Videtis ergo, Patres & Patroni Ululantes, quantum Ululæ veſtræ ab ipſis Veteris Teſtamenti fidelibus ſit tributum, ut eam pro typo Crucis & Gentis exoſæ ſibi elegerint. Atque inde procul dubio ortum eſſe exiſtimo, ut hodie quoque ſive picta ſive ſculpta cruci inſidens conſpiciatur. Quod Belgæ dicunt, *Op krucken geſtelt*. Quantum verò illud, Typum Eccleſiæ gerere! quo honore pauciſſimi mortalium decorati fuerunt.

Næ ego, quanquam patientiſſimus laudis Ululinæ ſum, tamen tantis ejus cruciatibus fatigarer recenſendis, niſi inter vos quoque, Amici, ab omni ævo exempla noviſſem ſimilia.

Quis enim ignorat, quàm patiens Ulula fuerit inter ſuos Divus ille *Claudius* Imperator, qui licet in aliis ſatis oſtenderit *animi nobilitatem*, ut ipſe judicavit Auguſtus; tamen *adeò contumeliis obnoxius vixit, ut ſi paulò ſerius ad prædictam cœnæ horam accuriſſet, nonniſi ægrè & circuito demum triclinio receptus fuerit.* Quod in convivio avium vix Ululæ noſtræ contingeret. Idem, *quotiès poſt cibum obdormiſceret, olearum ac palmularum oſſibus inceſſebatur, interdum ferula flagrovè velut per ludum excitabatur à copreis.* Quod Ululæ noſtræ dormienti è vigilantibus nunquam adeo obveniſſe memini. *Solebant & manibus ſter-*

tentis ſocci induci, ut repente expergefactus faciem confricaret. Quæ tamen omnia patiendo Cæſar Princeps terrarum orbis ſuſtinuit.

Sed quid hic Cæſarem commemoro? Quaſi non cum Cæſare ſub Cæſare fuerit ſimilis Ulula *Bibulus* Conſul, qui omnia paſſus à Collega ſuo, tandem *domo abditus nihil aliud quam per edicta obnunciavit.* Unde illa magnifica patientiæ laus:

Non Bibulo quicquam nuper, ſed Cæſare geſtum eſt:
Non Bibulo fieri Conſule nil memini.

Quis autem ſtatus inter privatos olim aut publicos, quis hodie inter Eccleſiaſticos aut Politicos eſt, in quo ſi vel minimus conventus inſtituatur, non repente aliquis inter illos Ulula ſit?

Quo quæſo alio quàm Ulularum loco *Bacchantes* & *Pœnalis*, quos vocant, in Academiis Germaniæ habentur? qui pertinaciter ab Academiis exagitantur, ut ne hiſcere contra quicquam audeant. Ubi verò ad Depoſitionem venitur, vah quanta tormentorum inſtrumenta proferuntur! ut ne Buſiridem quidem tam variis cruciatuum terriculamentis uſum fuiſſe crediderim.

Inter *Aulicos* verò quotuſquiſque eſt, qui non vapulat ac ridet? Nam qui cum ingeniis conflictatur ejuſmodi, ei ad omnes injurias eſt muſſandum, vel aula exeundum.

Niſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

- - - - Niſi quis colaphos perpeti
Potis paraſitus, frangique aulas in caput,
Vel extra portam ire trigeminam ad ſaccum
licet.

Quotuſquiſq; *Mennonita* hodie extra ſectam ſuam non Ulula eſt? qui omnia dicta aut facta ſibi impunè patitur, & exſibilatur: neque tamen *repercutere* ſuſtinet, niſi divortium à ſuis faciat.

Quotuſquiſque *Textor* etiam inter Mechanicos opifices non Ulula eſt, qui cum dignitatem artis ſuæ probare non poteſt, defendere eam non audet, & ſe infra foricarios & carnifices dejici patitur, nomenque ſuum profiteri erubeſcit.

Breviter, narro vobis, Patres Ululantes, in curia, in foro, in aula, in ſcholis, & præcipuè in conviviis paſſim Ululas inveniri, tanta patientia, ut mirum ſit ûnam hanc virtutem tot imitatores & pediſſequos habere. *Ulularum plena ſunt omnia.* Ita vix tres congregari poſſunt, quin quartus ſtatim Ulula ſit, qui quò magis reſiſtit & ulciſci ſe parat, eò magis ludibro & conſortio tantæ avis eſt indignus, quaſi jocari inſcius.

Quid quod *conjugium*, ſocietas prima & minima Ululam inter duos conjuges habeat? Nam cum Xantippe lotio perfudit maritum ſuum, quid aliud quam ingens Ulula *Socrates* fuit, qui hoc patiendo eluſit & ingenuè pertulit?

De *Cornutis* verò ſeu *Cornigeris* qui juxta Platonis doctrinam πλατωνικώτατοι ſunt in uxoribus ſuis communicandis quid dicam? Credite, hos omnium, quos ſol vidit, eſſe Ululantiſſimos, cùm ſibi mentiantur ipſi, omnia commenta uxoria, ut oracula avidiſſimè arripiant, ſeque fallant,

Plus rugas frendentis heræ, quàm probra timentes,

Adeò quidem ut nulla piamina poſcant ab uxoribus *in ipſo actu venereo* deprehenſis, ſed gratiam adhuc tam fœdæ conſcientiæ venentur apud nobiles adulteros & magnates, quaſi illud Ariſtotelis ſemper perdenderent, *Bonum quantò communius, tanto divinius.* Quæ omnia, niſi tàm magna virtus Patientia foret, & in Ululis jam celebrata, vix àmplius laudem mereri poſſunt. At nunc glorioſiſſimam merentur ſcilicet!

Pergite Porrò Pati: Patiendo Palma Paratur.

Sed Patientiæ ut plurimum comes eſſe ſolet *Conſtantia*, neque facilè ab ea divellitur: quæ in noſtra tanta eſt, ut in alia volucri major eſſe nequeat. Id enim planè certum eſt, eam non eſſe cum ciconiis, gruibus, hirundinibus, aliiſve avem migratoriam ac hoſpitam, quæ ſtationes ſuas mutet, & nos hyberno tempore relinquat, ſed quæ conſtanter nobiſcum commoretur tàm brumali, quàm æſtiva tempeſtate ob inſitam animo tranquillitatem.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

argumento poteſt eſſe id quod Plinius noſter aſſerit, *Noctuam ſexagenis diebus hyemis cubare.* Quamdiu autem cubat, certum eſt quia aliò non migret. Quum verò aves quaſdam, ut ſupra memoratum, trans mare ducit, id fit ante ſexagenos hos dies, quo itinere emenſo ac remenſo ſe quieti dat & tranquillitati componit. Quod ſi maneret hyberno tempore cum avibus iſtis, quibuſcum transmigrare dicitur, vos penitus deſtitueret, Patres C. neque à vobis unquam per illud tempus videretur aut audiretur. At cum contrarium experientia doceat, conſtantiam ejus nobiſcum videtis.

Ubi rerum teſtimonia adſunt, non opus eſt verbis.

Non ergo idea redit ad vos quaſi mala merx eſſet, aut nequam pecunia, quę nuſpiam excudi poteſt, ſed ut patronis ſuis conſtantiam hanc ſuam approbet. Alioquin enim ſtatuendum eſſet, juxta diverſam Ulularum ſpeciem, alias in diſſitis illis & transmarinis ſedibus permanere, alias denique unquam veſtris oris evolare, ſed perpetuò vobis adhærere. Quod *minus minutim* diſtinguere eſt: & diſtinctiones inuſitatas contra omnem Ulinæ Hiſtoriæ fidem proferre. Summa igitur huc redit: Apud non manet Ulula & propterea eſt conſtans; ſexaginta diebus cubat: propterea eſt tranquilla. Non ut propte-

rea eam à ſomno aut deſidia commendemus, aut pro Ulula Endymionem vobis laudemus cum iſtis ſomniculoſis hominibus qui inter laborem diurnum ſæpè obdormiſcunt, & cum nulla ſit Ulula, tamen *Ululam captare ſe* dicunt: ſed ut argumentum ſit ſecuritatis & beatitudinis. Nam ſi conſtantia hæc ejus cum aliqua voluptate & beatitudine conjuncta eſt, quæſo, ne invidete illi. Si enim carnem equinam ſemper manducaret, ſemper inquies, ut ajunt, & deſultoria eſſet. Nunc cùm placidè multumque dormiat, ab omni turba ſemota, Halcionia agit; tempeſtateſque & procellas, quæ tunc frequentes ſunt, prudeuter in ſomno vitat. Et quantum quæſo omnes beatuli Somno debent?

Somno quies rerum, placidiſſime Somno Deorum.
Pax animi, quem cura fugit, qui corpora duris,
Feſſa miniſteriis mulces, reparaſque labori.

Tune ſumme Nocturne Deus, Nocturnam Avem complecteris, nec ſexaginta diebus exire pateris? ſexta ferè temporis parte, quod in arca Noachi tranſactum eſt, ex qua primò corvus irrequietus, poſtea columba volatilis emiſſa eſt, antequam annuam expleſſent manſionem, cum Ulula conſtanter annum & decem dies ibi cum hominibus reliquiſque beſtiis tranſegerit. Certè niſi *major delectatio in*

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

tio in quiete quam in motu eſſet, ut bene Philoſophorum anteſignanus ait, tam ſomnolenta non foret Ulula noſtra; ſed neque tam beata. Nam cum & animo & corpore quieto & compoſito ſit, inter dormiendum pinguefcit & abdomine repletur. Verè Ariſtoteles, *animalia plus dormiendo quàm vigilando augeri* demonſtrat; Verè & nos Ululam propterea beatam aſſerimus, mercedem & præmium tam felicis conſtantiæ.

Quoniam autem de Conſtantia agimus, Patres, præſertim in dormiendo, date mihi hanc veniam, ut vobis ſimilem aliquam ſtudioſi cujuſdam conſtantiam enarrem. Petierat hic à famula ſua, ut tam pręciſe ante ſeptimam matutinam ſe excitaret, ut in puncto horæ commodè exire poſſet, neque vel momento ante vel poſt: Nam ſi ante excitaretur, aliquid de ſomno decederet; ſi poſt, periculum in exeundo eſſet. Prævertit ancilla paululum & ad dimidium ſeptimæ expergefecit eum. Ibi ille vehementer inſtare ſeptimam exiſtimans continuò ſe veſtire cœpit & parara exitum. Jam ad limen erat, cum ecce campana impellitur, & quadrantem ante ſeptimam ſignificat. Hic ergo multum indignari & ancillam objurgare, quod ſibi quartam partem horæ de ſomno ſurripuiſſet. Nec mora: Methodicè ſe reſolvit iterum, & veſtimenta quæ ſyntheticè modò indue-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

induerat, analyticè exuit, & lectulo ſe involvit, clamans tantum temporis non inutili vigilia tranſigendum eſſe, ſomnum nimis pretioſum eſſe. Interea ſomnus hominem opprimit, ut diu poſt ſeptimam dormiret: quod ſibi nequiter expetivit admodum. Sed

Juſtum & tenacem propoſiti virum.

Noſtis cætera. Dignè ergo æſtimare tales diſcite, digno quoque honore afficite Ululam, quæ conſtanter, vobiſcum commoratur, tam ſæviente quàm blandiente fortuna invariabilis: melior illis, de quibus Venuſinus vates,

----- Diffugiunt cadis
Cum face ſiccatis amici,
Ferre jugum pariter doloſi,

Porro quemadmodum Epictetus ad ſuum *Suſtine & abſtine* omnia virtutum præcepta revocare voluit: ita hæc noſtra ad idem illud vitam ſuam conformare decrevit. Τὸ Ἀνέχου in Fortitudine, Patientia, Conſtantia ad oculum vobis demonſtravimus. Τὸ Ἀπέχου in reliquis abſtinentiæ ſeu Temperantiæ viciniſque laudibus apparebit.

Atque hoc quidem nulli abſonum videri debet nos *Temperantiam* quoque Ululæ tribuere, eò quod ſolis hominibus propria videatur. Si enim Ælianus laudat voracem *Aquilam* ob temperantiam, quod *ſitim patiatur, nec ſe pulvere volutet, ut reliquæ aves:*

cur

tur non eandem virtutem in Ulula ſuſpiciemus? Si *Apibus* eandem virtutem adſcribit, quod *ferantur eos odiſſe, qui à recenti Venere veniunt*: Cur non majora hujus ſpecimina in Ulula proferemus? Illa enim eſt, quæ ex Ovo prima Temperantiæ rudimenta ejuſque fontem fomitemque hauſit; licet Ariſtoteles graviter contendat nullam virtutem natura inſitam eſſe: contrarium tamen evincit hoc ovum, quod præſentiſſimum intemperantiæ remedium eſſe atque omnem ætatem ab ebrietate arcere ſupra è Philoſtrato aliiſque docuimus. Quod quidem ovum ſi hominibus ad temperantiam conducit, à quibus toto genere differt; multò magis Ululæ conducet, cui author eſt & parens. Nam juxta decantatum Philoſophorum axioma: *Qualis cauſſa, talis eſt effectus.* Et, *Quorum cauſſæ ſunt bonæ, ipſa ſunt bona.* Niſi potius credendum ſit, egregiam illam Temperantiæ vim, quæ in ovo nocturno latet, cum prima vitelli è poſterioribus ejectione quoque excerni: quod abſurdiſſimum eſſet. Nam quid Plinio fieret, qui memorat, *Eam novem dierum abſtinentia non lædi*? Quod ſane haud vulgare continentiæ eſt ſignum ac cum miraculo conjunctum, quod non tantum cibo potuque novem dierum ſpatio abſtineat, ſed hac frugalitate ne lædatur quidem aut enecetur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Ariſtoteles verò toti avium generi hoc commune, & reliquorum animantium reſpectu peculiare quoque eſſe tradit, *non bibere largius, niſi maximo detrimento*. Quod quidem non improbabile judico, cum nunquam mingant, quia renibus, & veſica deſtituuntur: ideoque *ſtranguria* non laborent, neque Uroſcopis, ſi forſan decumbant, opus habeant. Sed nec Veſpaſianus ſic ab iis tributum ſum è lotio exigere potuit. Illud verò experientia comprobatum eſt, jumenta & quadrupedes ultra ſuam naturam vix edere aut bibere, paucis exceptis ex equino, ſuillo & canino genere. Ululæ tamen abſtinentiæ virtus ita congenita eſt, ut in ea & cum ea nata ſit. Quare ſicut columbæ Veneri intemperantiſſimæ Dearum ſacræ ſunt, eò quod frequenter bibant, & ſæpè ut bibere poſſint, ſalem è medio ſalino rapiant, nullaque re magis quàm ſalſugine alliciantur: ita contra Minervæ Immortalium temperantiſſimæ Ulula dicata eſt adeoque cara, ut Eubulo Comico *Pallados Pullus* dicatur, quaſi Pallas, innupta licet, eam ex ovo excluſerit. Imò & in tanta apud Athenienſes habita exiſtimatione, ut exemplum ſibi inde continentiæ & temperantiæ ſumpſerint. Quippe ut Eubulus de iis teſtimonium reliquit Athenienſibus dicere in promptu & pauca edere, Thebanis verò multa. Facilè ſane eſuriem

patiun-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

patiuntur Cecropidum liberi, Auras captantes, ſpeque veſcentes. Egregia certè inſtitutionis hæc ratio, ut etiam Athenienſium pueri Ululam imitari diſcerent.

--- *Adeò à teneris aſſueſcere multum eſt.*

Sicut contrà *Voracitatis* & *Ebrietatis* vitia nonnulli prorſus è cunis & materno ſecum gremio adferunt, qui non edunt bibantvè ut vivant, ſed vivunt ut edant bibantvè. Planè juxta Ariſtophanis Comici ſententiam:

Vivere quæſo quid eſt? Bibere inquam ego:

Quam vitæ definitionem, ſi loqui poſſent piſces, in medio mari approbarent. Sicut & Boneſus olim, de quo Aurelianus dicere ſolitus fuit, *eum non ut vivat natum fuiſſe, ſed ut bibat*. Quem nihilominus diu in honore habuiſſe fertur militiæ cauſſa. Nam ſi quando Legati Barbarorum undecunque gentium veniſſent, ipſi Boneſus propinabat, ut eos inebriaret, atque ab his per vinum cuncta pernoſceret: ipſe verò quantumlibet bibiſſet, ſemper ſecurus & ſobrius, & adhuc in vino prudentior. Habuit præterea rem mirabilem, ut quantum bibiſſet, tantum mejeret.

Glaudius Tiberius Nero eo uſque ad ἀκρατοποσίας culmen pervenit, ut pro, impoſito ei trinomine hoc ſubſtituerint, *Caldius Biberius Mero*. Et nos quoque in illa tempora incidimus, ô Ululantes! quæ immane quantum à temperantia Ululina degenerant. Ubi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

tot Caldii, tot Biberii, tot Merones ſunt, quot Ululæ? neque tamen Ululæ, cum ſint intemperantiſſimi. Quid? An ullum certamem glorioſius eſt hodie aut familiarius quàm poculorum?

Pocula pota placent, decieſque epota placebunt.

Expendite enim mecum, Patres nocturni, annon hæc ſunt illa tempora, quæ jamdudum Romanus ſapiens prædixit. *Habebitur*, inquit, *aliquando ebrietati honor, & plurimum meri cepiſſe virtus erit.* Videtis prophetiam, videtis & impletionem. Nam qui magis honorantur hodie, quam iſti

Et potare pares & reſpondere parati?

Quæ virtus major eſt atque illa intemperantia? ſine qua, qui religioſi ſunt, ſuperſtitioſi vocantur; qui fortes, auſteri; qui patientes, ſine ſenſu; qui conſtantes, pertinaces: ut nullus ſudor externus cum interno liquore amplius certare poſſit. Uſque adeò

Nunc eſt bibendum.

O tempora ergo! ô mores! Sed & ô terræ & regiones noſtræ: quæ antiquitus huic vitio deſtinatæ hodie conſtanter in eo perſeverant. Vos enim Germanos appello, Vos ad Aquilonem expoſitos Belgas. Tacitum audite de antiqua Germania veſtra;

Diem noctemque continuare potando, nulli probrum.

Hoc

Hoc eſt illud ſcilicet, quod etiamnum tanta cum laude canitis;

Evacuare ſcyphos noſtri potuere parentes;
Poſſumus & noſtros evacuare ſcyphos.

Hanc ſitim in educanda infantia ſtatim accenditis. Pueris enim ab ubere pendentibus lactis deſiderium per lagunculas iſtas, quas *pijpkannen* vocant fœminæ, minuitis, quas rudis & curioſa ætas ſubinde ad nos referens tardè meantem potum ſugendi ſimilitudine capit & innocentis otii faſtidium levat. Mox aſſidua bibendi ratio ipſo uſu in perpetuam voluptatem tranſiens ſubindè palati aviditatem ſollicitat, ſemper utique poſt hunc morem aut natantem aut arentem. Et qua potus conditio craſſo liquore identidem faucibus aliquid relinquit, quod ſuccedenti potu diluendum ſit; hinc illa perpotandi dulcedo, hinc aſſuefactis & robuſtis corporibus illi vitio pares eſtis & hauſtas inter convivia nebulas mirabili felicitate exſolvitis, adeo ut in multam noctem producta temulentia poſtero mane pigritiam non imponat.

An igitur Ulula noſtra ſic nata, ſic educta eſt? Quæ mala ergo veſania eſt, ut cum bibere vultis, intemperanter ex Ululinis ſcyphis bibatis? ut ſobrietatis magiſtram ad ebrietatis inſtrumentum adhibeatis?

Intereram nuper convivio ſatis madido, cum pulcerrimum venuſtiſſimumque poculum

lum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

lum argenteum adductum eſt, forma planè Ululina, quæ tam propè ad Ululam accedebat, ut ſi equus fuiſſet, equum ad hinnitum provocaſſet: neque tamen noſtra tunc Ululare poterat: adeo os ei & ventriculus vino repletus erat; quod per roſtrum nonnunquam compreſſis labris exſugebatur, nonnunquam deducto rictu per caudem ex parte minùs decora hauriebatur, maximo cum riſu illorum, qui ſe proluebant iſtis delicis.

------ Illud ſis vide
Exemplum diſciplinæ inquam! ---

Ille ſe hoc modo excuſare pergit. Tolerabilius (inquit) eſt, argentea bibere Ulula, quam vitreo Priapo. Non enim ſolus Juvenalis eſt, qui dixit.

--- Vitreo bibit ille Priapo.

Vidi qui apud nos etiam tam inceſtuoſis poculis bibunt, ut Bacchum Veneremq; ſimul hauriant. Sicut & milites ex vitreis ſclopetis aut ligneis ocreis Martem imbibunt. Alii in ipſis poculorum pedibus talos habent vel teſſeras, quas concutiunt, ut intelligant

--- Quem Venus arbitrum
Dicat bibendi.

Alii alias formas laſciviendi in vino reperere, Quod ego domi meæ nunquam tolerabo.

Natis in uſum militiæ ſcopis
Potare nolo. ------

Itaque cum nullum animal noſſem, quod

altiori

altiori ſapientia ad ſobrietatem homini præire poſſet, quàm Ululam, ſcyphum hunc Ululinum protuli. Bene factum, inquam. Cur ergo hic decies obambulavit inter convivas? Quid illi miſeræ nunc animi eſſe credis? quæ cum nunquam inter aves

---- Generoſum & lene requirat
Quod curas abigat, quod cum ſpe divite manet
In venas animumque ſuum, quod verba miniſtret,
Quod ſe Lucanæ juvenem commendet amicæ,

nunc extra & intra penitus madere cogatur. Certè ſi verum eſt, quod de Archyta Tarentino dicitur, ligneam columbam volatilem feciſſe; quàm optandum eſſet, ſi idem noſtræ argenteæ contingere poſſet? cum omni mero ſe libraret in auras, & aufugeret è triclinio.

Sed quid remedii, Patres Conſcripti? ſatis diu enim hoc vitium deploravimus. An vos quoque potius de vino *Cos*, aut pinguiori cereviſia conſulitis, quàm de remedio intemperantiæ? Certè ſi mihi *libere eloqui* apud vos licet, quos probè novi, ſcio vos libentius nobiſcum aſpergi flore Liberi Patris quàm aquâ luſtrali. Niſi ergo à nomenclatura Ululantium recedere vultis, quia jam mores ſunt, quæ fuerant vitia, illud Antiquum cogitandum eſt, *Aut bibe, aut abi.* Sin minus,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

minus, faxo ut ex ovis Ululinis bibatis in poſterum vinum aduſtum & ex cranio capitis ceteviſiam, atque è tibiis Tabacum exſugatis; ut ita ſenſim ex tam parvis poculis diſcatis obſervare.

--- *Quid ferre recuſet,*
Quid valeat ſtomachus.

ut quemadmodum Sertorii miles caudam equinam depilavit ſenſim carpendo, ſic & vos pedetentim ac per intervalla ebrietatem dediſcatis: cum omnis ſubitanea mutatio ſit periculoſa, præſertim in diæta & valetudine.

Cæterum non una tantum Temperantia; quæ ſobrietatis ſpecies eſt, ſed & altera, *Caſtitate*, inſignis eſt Ulula: eò quod non de die, ſed noctu tantum & in opaco compari miſceatur: ubi *decorum* cum hominibus ſervat. Non enim homines, ſed canes verè dicuntur Cynici iſti Philoſophi, quos Auguſtinus *contra humanam verecundiam caninam protuliſſe ſententiam* refert; *ut ſcilicet, quoniam juſtum eſt, quod fit in uxore, palam non pudeat id agere, nec in vico, nec platea conjugalem concubitum devitare.* Qnid verò magis contrarium eſt caſtitati, quàm reddere in publico obſcæna ſine pudore & coram iſto Sole cum Abſolomo nequiter laſcivire, atque congredi cum concubinis in tecto ante oculos totius Iſraëlis.

De nautis verò quid dicam? Qui quot

portus

portus occupant, tot etiam Uxores invadunt. Quid de militibus & peregre profectis? Urias ſanè ſingulare continentiæ exemplum illis reliquit, qui è bello & diſſitis regionibus reduces & moræ impatientes cum ocreis & calcaribus in Venerem ruunt.

Illud verò in hac noſtra quiſpiam reprehenderit, quod ſanguinis propinquitatem in coitu non uſque adeo attendat. At hoc Deorum Dearumque exemplo facit.

- - - DI nempe ſuas habuere ſorores,
Sic Saturnus Opim junctam ſibi ſanguine duxit,
Oceanus Thetim, Junonem Rector Olympi.

Et ut habet Terent. Eunuch. Act. 3. Sc. 5.

At quem Deum! qui templu cœli ſumma ſonitu contutit:
Et Ulula noſtra hoc non faceret? Illa verò illud ita facit, ac lubens.

Laudanda ſanè quod nonniſi juſta ætate hoc facit, cum reliqua ſalacior turba ſæpè antè annos laſciviat. Gallum vidi menſtruum, cum matre ſua vigilantem, de die id agere, quod Julius Cæſar ſe noctu in ſomniis agere putabat. Hem, inquam, *ille etiam ſcit, quod meretrix ſiet?* O tenerum nimis Oedipodem cum robuſta matre Jocaſta!

Sed quis quæſo omnes Ululæ virtutes in univerſum cogere, aut enucleatim ſingulas percenſere poſſit?

Non noſtri ingenii eſt, oras evolvere laudum

Tan-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Tantarum, meritiſque Ululam celebrare Camœnis.

Aliquas vobis objicere & cogitandas relinquere neceſſe habeo, aut ſicut pictor è longinquo oſtendit, quæ per diſtantiam gratiora ſunt: ita ego vobis ex alto monſtrabo, quæ proximitate ſua nimis excreſcerent.

Concordiam enim & *Amicitiam* vultis? Quis de illarum νοκτομαχίᾳ legit vel audivit unquam? Quod ſolum argumentum Lucani eſt, deſcribere

Bella per Æmathios pluſquam civilia campos,
Non Ululas, ſed Romanos, populumque potentem
In ſua victrici converſum viſcera dextra,
Cognataſque acies, infeſtiſque obvia ſignis
Signa, pares aquilas & pila minantia pilis.

Amiciores hic Ululis Ululæ ſunt, quàm Romani Romanis, nullam enim hiſtoriis & Annalibus materiam ſuppeditant belli civilis: ut magna pecudum & volucrum ſæpè turba fecit, quæ inter ſeſe confligunt, & in propriam ſpeciem infeſtis unguibus inferuntur.

Juſtiam ne nominare quidem audeo, niſi quod in oculis honeſtè vivere, in unguibus neminem lædere, in roſtro ſuum cuique tribuere, omnibus Ululis inſcriptum ſit.

Juſtitia in ſeſe virtutes continet omnes.

De Veritate & *Sinceritate* quis in dubium vocat?

Animal

- - - *Animal ſine fraude doloque eſt,*
Innocuum, ſimplex.

Quis unquam mendacii eam inſimulare, edum convincere potuit? adeò ut quod ulgo de vacca dicitur, eam mentiri non oſſe, magis de noſtra verum ſit:

De *Modeſtia* planè tacerem, ni Reges & Monarchas iſta virtute provocarent Ululæ. Nam cum nihil dulcius ſit voce *Domini* & *Dominationis Veſtræ*; adeò ut Politici & Ecleſiaſtici Dominationis titulum avidiſſimè rripiant, Ululæ cum Auguſto ſe Dominas ppellari ne à liberis quidem aut nepotibus uis vel ſeriò vel joco patiuntur: imò quod xtraneas aves ſuſpiciant & ſe præſtantiores udicent, de ſeipſis & humillimè ſentiunt, & propterea caput oculorumque palpebras demittunt, ſicut in contrarium *inverecundi ſignum oculus apertus* ab Ariſtot. ſtatuitur. Quod ſi Maximilianus I Imperator ſciviſſet, certè inter Reges ſui temporis Ululinæ Modeſtiæ meminiſſet. *Tres Reges ſunt* (inquit) *hoc tempore. Unus eſt Rex Hominum, alter Aſinorum, tertius Rex Regum.* Rex Hominum eſt Rex Hiſpaniæ, qui adhuc moderatè regnat & ſentit ſe præeſſe hominibus. Rex Aſinorum eſt Rex Galliæ, cujus ſubditi omnia onera, quæ ipſis imponuntur, ut aſini patiuntur. Tertius Rex Regum ego ſum: nam quilibet meorum ſubditorum vult eſſe Rex & Dominus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Sed quo dilabor? Jamdudum ſilendum erat, niſi *Silentium* adhuc Ululæ verbum meum requireret. Pſittaci nobis ob loquelam: ut Ululæ ob taciturnitatem gratiores ſunt, licet cum Pſittacis, ſi vellent, certare poſſent: tamen

Rarus ſermo illis & magna libido tacendi.

Quæ quidem virtus in iis tanta eſt, ut eam in media quoq; morte non relinquant. Longe aliter ac Rex Priamus.

Hic Priamus quanquam media jam morte tenetur;
Non tamen abſtinuit, nec voci iræque pepercit.

Atque hæc cauſſa eſt quod duo Pſittaci cum una Ulula divendit ſint eodem pretio, quod hæc noſtra tantùm ſcire crederetur, quantum illi loquerentur. Nam ſi in ſacris etiam ſtultus per ſilentium pro ſapiente habetur, quantò magis tam ſapiens & ſagax Avicula? Notum eſt illud; *Si tacuiſſes, Philoſophus manſiſſes.* At hæc noſtra tot jam virtutes ſuas Philoſophico ſilentio claudit & coronat, ut Silentii propterea exemplar couſtituatur.

Veterem pincturam vidiſſe memini, quæ rem Alexandrum Magnum, Hephæſtionem & Ululam repræſentabat. Ab uno latere ſtabat Alexander, ab altero Hæpheſtion; cujus orei Rex annulum ſeu ſigillum ſuum imprimebat in ſignum ſilentii; Ulula in medio cum hac inſcriptione. S. T. Quæ duo Elementa

menta veteribus notæ ſilentii fuerunt. Explicatio tamen adjecta erat utrinque hoc hemiſtichio.

S. *Jubet, ut ſileas*. T. *Jubet, ut taceas*.

Rationem picturæ adderem, cur Ululæ præ cæteris volucribus Silentium attribuatur, niſi Aſina Bileami, Boves Romani, Canes, Serpentes, Galli gallinacei aliaque animantia clara diſtinctaque voce prohiberent, & pro typo atque exemplari ſilentii & taciturnitatis eam haberent. Nam quia neque garrula, neque obſtrepera eſt, etiam in Templis ei religio magis concreditur, quàm vel hirundini loquaculæ vel aliis aviculis: *Tutum* enim *Silentii præmium*.

Eat nunc aliquis, & Ululam non bonam eſſe clamitet, quæ tot jam tantiſque viribus *Bona* probata eſt, quibus unquam à Philoſophis *Vir Bonus* exiſtimatur. Melior certè multis *Bonifaciis* hactenus, qui tantum boni non fecerunt, quantum nomine ſuo promittebant ſcilicet.

Sed quia in eo verſamur adhuc, ut laudem ejus abſolutam ponamus; quia bona eſt, non poterit ſibi ſolum bona eſſe, niſi & nobis. Notum eſt vobis, Patres, Veteres Philoſophiæ proceres ex utilitate honeſtatem metiri ſolitos fuiſſe, virtuteſque ex utriuſque pondere æſtimaſſe. *Utilitatem* igitur huic Alumnæ veſtræ non exiguam ineſſe oportuit,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

tuit, quæ tantopere prædicata fuit.

Ac primo quidem illud extra omnem dubitationis aleam pono, quod ingens & incomparabile bonum mortalibus conceſſum ſit, cum Sol, Luna & Stellæ concederentur ad obſervationem & diſtinctionem temporum, ſicut ex Geneſi planum eſt. Hinc eas alloquitur Poëtarum princeps

--- Vos ô clariſſima mundi
Lumina labentem cælo quæ ducitis annum.

Ulula vero, Sole occiduo, Luna ſilente, reliquiſque ſideribus necdum apparentibus, vicariam operam præſtat, ut tempus illud quod ſub crepuſculum incidit, ab ejus volatu dignoſcatur & denominetur *Noctuæ Volatus*, dicaturque aliquid accidiſſe ſub Noctuæ volatum (*in de Uylen-vlucht.*) Quam utilitatem niſi præſtaret, hoc certè tempus ἀνώνυμον eſſet, ut ipſi fatentur Poëtæ qui ὀνοματοποιεῖν ſolent:

--- Lucem inficit umbra,
Umbraque mixta die eſt: dubitat nomenque viator
Quærit & imponit dubium pro tempore nomen.

Nam quæ illi de ſuo afferunt,

Qualia ſublucent fugiente crepuſcula Phœbo,
Aut ubi nox abiit, nec tamen orta dies.

nimis vaga, & incerta ſunt indicia. Certius illa hoc tempus definit, quæ cum luce diurna deli-

delituit, tunc in lucem ſeu potius tenebras prodire & evolare ſolet. Quam veram eſſe cauſſam arbitror, quare Athenienſes teſte Plinio, *dies ſuos ab occaſu Solis numerarint*, diem incipientes à noctuæ ſuæ volatu.

Qui autem apud nos Ululam in eo imitantur, quod hoc tempus initium voluptatum ſuarum ſtatuant & nequitiarum, nec utile nec laudabile præſtant, *facientes de die noctem, & de nocte diem, ſtatuentes tenebras pro luce & lucem pro tenebris*. Quod etiam Heliogabalum factitaſſe inter monſtra Imperatoria narrat Lampridius: *trajeciſſe dierum actus noctibus & nocturnos diebus, æſtimantem hoc inter inſtrumenta luxuriæ: ita ut ſero de ſomno ſurgeret & ſalutari inciperet, mane autem dormire inceptaret.*

Accedit huic alia non minor utilitas, quæ ex Ululæ *Venatione* habetur, dum naturali impetu in *mures*, *glireſque* fertur, quos illa quidem in agris & domibus melius venari poteſt, quàm apros in medio mari. Quæ cauſſa eſt, quod à nonnullis magni nominis viris & matronis pro fele ob eximiam hanc utilltatem domi alitur. Notum eſt enim omnibus, quàm infeſtum & odioſum animal ſit *Mus*, ſive majorum ſive minorum gentium. Nam ut omittam, quod *mus*.

Puſillus tam ſit audax beſtia.

ut hoſtis & domitor ſit elephanti, animantis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

tam veſtæ & portentoſæ magnitudinis; ad cujus conſpectum cohorreſcit Luca Bos, auditum tremit, odorem fugit, imo & pabula à muſculo contracta non audet attingere: etiam hominum fruges annonamque conſpurcat & conſumit, *idque tam ſubito & inaudito modo, ut brevi temporis ſpatio parum ex univerſo frumento relinquatur*, infeſtat domus, horrea, cellas & thalamum ipſum, quin & aurata Regum laquearia & templa ſacrata corrodit ac comminuit, linea & lanea, cibos & libros abſumit, imò & *in Cypro ferrum, in alia verò inſula aurum. Quin & clypeos argentes Lavini arroſit, ideoque in metallis diſſecatur, exciſaque alvo ſemper ibi furtum deprehenditur:* id quod naturæ ipſius miraculum, & quem Scaliger Aquilam ingenii humani dixit, inter mirabilia tamen numeravit. Denique hoc animal in perenni eſt inquietudine, ſtudetque tàm importunè, ut non raro noctis quietem turbet in ipſo hominum lectulo.

Et quaſi hoc parum ſit, homines exigere lectulo, conſtat Plinii teſtimonio *plurimos aliquando mures ad Troadem perveniſſe, atque incolas fugaſſe.* &c. Et ne quid ad ſummam deſit tyrannidem, ipſum tandem hominem devorat: Popielum nimirum Poloniæ ducem & Widerolphum Argentinenſium Epicopum, nec non Hattonem cognomento

Vonoſum quondam infauſtæ memoriæ Moguntinorum Epiſcopum, quem virum in medio Rheno turmatim aggreſſi mures devorarunt, ejuſque nomen è parietibus & tapetibus abraſerunt, ut me, cum hæc lego, non contineam, Patres, quin exclamem:

Damnoſi quid non imminuunt mures!

At in ea re utilitatem ego faciam ut cognoſcatis Ululæ, quæ humanum genus ab his detrimentis & incommodis (dummodo hæc incommoda ſint dicenda, & non peſtes potius & infelicitates meræ) liberat & recreat. Hæc eſt enim, quæ toti huic generi infenſa, favente Delia, eos venatur, fugat, perſequitur, capit & dilaniat, non aliter quam canes venatici feram inſectantur, quos ob venationem *Generoſos* vocant. Quanquam horum etiam canum generoſitas major ſæpè eſt quàm utilitas, dum relictis leporibus, canibus & apris, quorum eſculenta caro eſt, urſos & pardos inſectantur, aut nobiliori ferocia in leones & elephantos irruunt, qui magis in theatro oſtentantur quàm in culina conducunt. At hæc noſtra dubitetis an generoſior an utilior ſit in perdendis muribus, dum Elephanti hoſtem & domitorem aggreditur, fundit ac proſternit. Itaque quàm verum eſt quod *Elephas non capit murem*, tam falſum eſt de Ulula, quæ mures capit & hoc nomine generoſiſſima & utiliſſima eſt. Etenim

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

nim juxta Ariſtotelem; *A termino ſimpliciter ſumpto ad terminum ſecundum magis & minus valet conſequentia.* Si ergò Elephas eſt generoſus, ejus domitor erit generoſior, & ſic Ulula domitoris domitrix generoſiſſima. *Miranda & prodigioſa.*

Neque vel minimum ſenectus ex hac utilitate nobis imminuit, ut Ulula ſe cum muſtela farinæ involvere cogatur. Sic enim nonnunquam mures evaderent, eamque eluderent.

Muſtela cum annis & ſenecta debilis
Mures veloces non valeret aſſequi,
Involvit ſe farinæ, & obſcuro loco
Abjecit negligenter. Mus eſcam putans
Adſiluit & compreſſus occubuit neci:
Alter ſimiliter deinde perit & tertius.
Aliquot venit ſeculis reti territus,
Qui ſæpè laqueos & muſcipulas effregerat,
Proculque inſidias cernens hoſtis callidi,
Sic valeas, inquit, ut farina es, quæ jaces.

Videtis ergo, quanto ſit utilior hominibus Ulula, quàm muſtela, quæ in ſenectute farinam nobis corrumpit, neque tamen mures capit.

Tametſi verò propero, Patres, non poſſum tamen cum ſilentio prætermittere *Veſpertiliones*, quos quidem inter murium ſpecies recenſent, ab hac noſtra quoque inſtar murium capi & conſumi. Quàm verò noxia & cru-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

& crudelia hæc ſint animalia, ex eo patet, quod carnes, quas homines ad victum expetunt, & ſibi condiunt, abripiant & furentur. Quamvis autem Plinius *culices quoque in cibatu veſpertilionibus gratiſſimos eſſe* ait, tamen hunc cibum nemo noſtrum invideret illis, ſi carnibus & lardo abſtinerent, perniſque perniciem inferre deſiſterent. Quas cum corrumpant, abſumant, ſuccidiaſque excavent, imò & in iiſdem nidulentur, indeque fœtus ſuos alant, hoc commodum præſtant hominibus Ululæ, ut veſpertilionibus adeo non infeſtentur. Sine quibus ſi eſſetis, Patres Ululantes, tot veſpertiliones in aëre ſub crepuſculum volarent, quot videtis atomos in radiis ſolaribus. Quod incredibile quidem vobis videtur. Sed incredibilius fortaſſe quod veſpertiliones quidam in locis quibuſdam remotis cibis humanis non contenti, ipſos homines aggredi non verentur: *Quorum de nocte dormientium membra veſtibus nudata adoriuntur, roſtroque vulnerant humani ſanguinis exſugendi gratia, idque tanta copia, ut duos ſextarios noſtrates plerumque antequam videantur, ebibant.* Imo vero *cum particulis carnis, humanæ mordicus avulſis evolare ſoleant.* Quod procul dubio ſignum eſt, ibi pauciores Ululas eſſe atque apud nos minuſque utiles. Gaudet igitur mecum, Patres, quod in noſtris provinciis tam diris &

crudelibus volucribus non infeſtemur, ſed & gratias agite Alumnæ veſtræ, quæ vos à tam peſtiferis inſidiis & morſibus tutos hactenus & inviolatos præſtitit.

Ut verò à Venatione ad *Aucupium* eamus, quis neſcit, utiliſſimam aucupandi operam hominibus præſtare Ululam? dum aucupes ejus miniſterio omne genus alitum in viſcum ſuum aut caſſes trahunt. Conſtituunt nempe eam eleganti in ſtipite, ubi vix per momentum ſola eſt, quin ſtatim ingenti turba & comitate circumcincta ſtet. Sola omnibus miraculo propter ſpeciem de die inuſitatam. Interim dum oculos omnes in Ululam figunt, & illa cum Minerva ſua Trojana

- - - *Solo fixos oculos averſa retorquet*,

pedes omnium atque alæ in viſco hærent: aut caſſibus involvuntur: Advolat auceps, dat omnes letho, & Ululam liberat. Sic igitur ut Ulula capta eſt ad vitam, ſic reliquas aves capit ad mortem: & juſta talionis lege nutritiis ſuis perſolvit hoc beneficium. Videtis ergo hac quoque in parte gratitudinem alitis hujus, quæ in aucupio vobis altera manus eſt, per quam non minus volucres, quam per homines Simias capere poteſtis: qui ſane non exiguus operæ fructus eſt. Unde media nocte in hæc verba erupiſſe ipſa fertur:

Sim quamvis odium toti volucrum grave
genti,

Invi-

Invictum cordis pectore robur alo.
Nam volucres alias cum ſomnus detinet altus,
En prædæ noſtræ maxima dona fero.

Et quis non propterea eam collaudet, cùm totus fere mundus idem in Romana Venatura (exceptis paucis hæreticis) miretur & deprædicet:

Hoc eſt Roma viris, avibus quod Noctua: trunco
Inſidet, & tanquam volucrum regina ſuperbis
Nutibus à longe plebem vocat: inſcia fraudis
Turba coit, magnos oculos mirantur, & aures,
Grande caput, roſtrique minacis acumen aduncum,
Prædaque ſunt omnes, verubus torrenda ſalignis.

Tametſi, ut hoc obiter addam, ad capturam piſcium non adeò habilis ſit ſicut aves Gaviæ & reliquæ volucres aquaticæ, eò quod magis Elemento ſuo proprio gaudeat quàm alio. Jam verò Quintilianus teſtatur; *Facilius eſſe ſecundum naturam quàm contra eam vivere.* Et quomodo hæc aëri & Atticæ regioni primum aſſueta barbarum hoc elementum ferre poſſet, quod è Græculorum ſuorum traditione ſpiritum ſimul cum corpore extinguit?

Quamquam autem beatitudo ejus vix unquam permittat, ut in lacrymas ire cogatur animal tantæ præſtantiæ,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

-- (*Neque enim cæleſtia tingi*
Ora licet lacrymis)

tamen ſi ei hoc contigerit commiſeratione aliorum, ferunt lacrimas ejus non inutiles eſſe in re medica, ſed ſi quis iſtis ſe inungere velit, æquè de nocte ac de die videre poſſe. Hoccine vobis videtur memorabile, Patres, ut quod viſum lacrymantium maximè corrumpit, id alterius viſui medicinam faciat? Et annon ipſe Apollo Deus ille medicus, Deus opifer, *Ulius* appellatus eſt? Quod qui ignorat, nondum divinum illud Homeri intelligit:

Οὖλέ τε καὶ μέγα χαῖρε, θεοὶ δέ τοι ὄλβια δοῖεν.

Atque hæc cauſſa eſt, cur in omni ſupplicio, (quod tamen nunquam aut rariſſimè meretur Ulula) non mors, ſed deplumatio conſtituatur; ut utilitatem adhuc ſuam in muribus capiendis avis calva & implumis oſtendere queat. Quod ſi quis adeo feſtivus ſit, ut plumas illas in cervical ſuum reponere velit, næ ille fauſta ſomnia habebit! Neque enim unquam cum Domitiano ſomniabit, quod Minerva ſacrario exceſſura ſit, cujus exuvias ſub capito tenet.

Sed ne vivam tantum in uſu medentium eſſe putetis, etiam mortua utiliſſima eſt. (Doleo illud porcis etiam commune eſſe, ſed gaudeo, porcos tantum mortuos utiles eſſe)

Fel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Fel ejus à Plinio noſtro prædicatur *ad oculorum albugines, ſuffuſiones & caligines depellendas, Adeps ſimiliter ad eorum claritatem conducere.* Remedium ſanè, quod omnia Medicorum circumforaneorum emplaſmata & embammata vincit. *Ala vel pes mortuæ abſciſſus ſi ſuſpendatur in cancellis, tantæ virtutis eſt, ut columbas abigat, ne granaria infeſtent.* Quod licet etiam de pede felino prædicent quidam, hoc tamen noſtro multo efficaciſſimum eſt. *Hortorum quoque cuſtodiæ, alas affixas portæ vel parieti, plurimum conferre* naturæ Conſulti prodiderunt.

Sed quid de partibus tam ſcrupuloſè loquor, cum totum vobis uno intuitu, imò menſa & catino apponere poſſim? Caro totius Ululæ eſculenta & convivalis eſt. An ullus veſtrum meus conviva ad iſtas delicias eſſe velit,, dubito. Memini tamen à duobus Patribus noſtris ejuſmodi convivium inſtitutum eſſe, Ululamque & picam diligentiſſimè toſtam. Tum generum ſocero ſuo appoſuiſſe Ululam tanquam digniorem, ſibi pro modeſtia ſua picam ſervaſſe. Exultaſſe ſenem edentulum inter media fercula, nullamque ſibi columbam adeò ſapidam fuiſſe viſam. Plura ejus generis convivia narrare poſſem, quæ ſine Cerere & Libero ſæpius de viſceribus ejus habita ſunt, cum maximo gaudio diſcumbentium & præmio coquo-

 rum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

rum. Eant nunc Glauco-maſtiges & vitupe-
rent noſtram, quod parum utilitatis adferat,
quæ nec viva nec mortua utilis eſſe deſinit.
Qui ſi chiragra, vel gonagra, vel podagra
laborarent, longè aliter ſentirent, cum re-
medium ab eſu hujus volucris petendum
eſſet.

Unum ſupereſt, Patres, quod condimen-
tum reliquorum eſt, & veluti Bellaria, Ulu-
lina *Jucunditas*. Sanè hæc animo eſt ac vita
omnium actionum ejus, quæ veram laudem
merentur: ſine qua ne caro quidem ejus ſa-
pere poſſet. *Dulcis animi affectio*, *quæ* Cice-
rone teſte *voluptatem honeſtam* affert: ſine
qua qui vivit, non in vita, ſed præter propter
illam vivit. Id ita eſſe Antalcidas Lacedæ-
monius probè intellixit, qui rogatus, *quo
pacto quis maxime placere poſſet hominibus?* re-
ſpondiſſe fertur: *Si præſtet utiliſſima, loquatur
autem jucundiſſima.* Ponite enim mihi virum
genere nobilem, ſapientia clarum, virtute ex-
cellentem, & utilitate præſtantem? an uni-
cam converſationis jucunditatem tollite, ſu-
ſtuleritis omnia.

Erat Cato nobilis, ſapiens, gravis & Ro-
manæ rei utilis, ſed jucunditate deſtitutus,
cum ſupercilium Cenſorium non poſſet po-
nere, ſolus ipſe è theatro migravit.

Noſſes jucundæ dulce cum ſacrum Floræ,
Feſtoſque luſus; & licentiam vulgi,

Cur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Cur in theatrum Cato ſevere veniſti?
An ideò tantum veneras, ut exires?

Tales autem, etiam cum jucundi eſſe volunt, non poſſunt; niſi cum Terentiano Demea non tria tantum ſed centena multa præter naturam addant Nam & Cato riſiſſe, ſed ſemel, dicitur; & pila luſiſſe, ſed tempore importuno, cum repulſam à populo Romano tuliſſet.

Ulula autem noſtra, non jucunda, ſed ipſa eſt jucunditas, & propterea in ædibus Magnatum & Principum alitur & in ſummis deliciis habetur Diis ac hominibus carum caput. Non ventilabo hæc graviter, Patres, ſed luſoriis armis hanc cauſſam apud vos agam.

Aſpicite mihi, ſi lubet, ſuaviſſimam illam formam vultus Ululini: faciem, felis inſtar, rotundam; capitis, jam ad dexteram, jam ad lævam, inflexionem; oculorum glaucorem, & ſemipætam diſtorſionem, eorumque nebuloſam, ac ſi ſemper ſomniculoſa eſſet, conniventiam; aſpectum verecundum, blandum ac lepidum; ſuperciliorum nunc dejectionem, nunc exporrectionem, dum cum Ulyſſe ſibi çognomine

-- *Oculos paullum tellure moratos*
Ad proceres tollit,

quaſi de re quapiam vehementiſſimè cogitabunda. O lepidum caput!

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Conſiderate, ſi volupe eſt, roſtrum ejus inſtar naſi ſimi, compreſſum, & ad uncum, quo vel ſuſpendi poſſet, ejuſque, ſi propius accedatur, dum ſibi cavet, crepitationem; ſi inſtetur, unguium curviſſimorum, harpyarum inſtar, oſtentationem, quibus mox periculo exempta caput ſcalpit, ubi forſan non dolet.

O qualis facies, ô quali digna tabella?

Recognoſcite mecum, ſi vacat, ventrem ejus plumeum, ſilva quaſi plumaria prominentem, ac ſi perpetuò uterum geſtaret; & nihilominus ſeſſionem ac ſtaturam cum homine Platonico erectam: quin denique totius corporis venuſtiſſimam diſpoſitionem.

Εἰδωλοποιεῖτε, nî grave, cætera naturæ mirabilia, quæ ſuavem ejus aſpectum reddunt: comperietis certò, illam inter monſtra & terriculamenta puerorum non eſſe numerandam, quibus ad lectum abiguntur infantes, *ludibria naturæ*,

Quæ genuit, quoties voluit natura jocari.

ſed perfectum pulchritudinis exemplar in ea habebitis, in quo quicquid vel pavonibusglorioſis, vel pſittacis auratis, vel aquilis generoſis, vel columbis ſimplicibus deeſt, ſuppletum eſt. Quo quid jucundius?

Eleganter hanc in rem Cicero, *Pulchritudo corporis apta compoſitione membrorum movet & delectat, hoc ipſo quod inter ſeſe omnes partes*

quodam

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

quodam lepore conſentiunt (*veluti in Ulula* addendum erat) Neque vel hilum virtutem ejus homines æſtimarent, ut ſunt perverſa ſæpe judicia, niſi tam exquiſitè pulchra foret. Nunc verò

Gratior eſt pulchro veniens, è corpore virtus.

Quid enim hæc omnia ſpirant, quàm jucunditatem & oblectamentum? ut ipſa natura in hac volucri formanda luſiſſe & ex compoſitò ad feſtivitatem compoſuiſſe videatur.

O faciem pulchram! doleo de hinc omnes ex animo volucres
Tædet harum cotidianarum formarum.

Ulula mea meos oculos habet in ſe converſos, jucundum meum ſpectaculum, meus amor, amæniſſimæ meæ deliciæ.

Sed quid de me loquor? Nemo ex Ululantibus eam vidit unquam, quin pervidere voluerit; nemo oculos in eam intendit, niſi magis intendere geſtiat, ut, velit, nolit, aliorſum deflectere lumen & ab illa deſiſtere nequeat, niſi prius expreſſam ejus imaginem in mente ſua formarit. Tam fuit ei, non dicam jam Minerva amplius, ſed Venus ipſa propitia, ut gratiæ ſuæ ſuavitatem etiam ad Non-Ululantes tranſmittat, & ubique repræſentetur, pluresque fortaſſe depictæ quam veræ inveniantur.

Nam ut à libris, Sapientiæ inſtrumentis, exempla deſumamus, ſi qua pictura vacuam pagi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

paginam replet, nulla frequentior Ulula eſt; imò in ipſis literis majoribus, quas Capitales dicunt, Ulula impreſſa eſt, quam illic caput exerentem videtis. Sæpè etiam binas aut ternas, ut ſorores, uni eidemque literæ inſculptas cernitis, quaſi una abſque ſocia jucundam ibi ſedem non habeat, aut ad riſum lectori non ſufficiat. Ut nunc omittam Typographos Genevenſes è familia *Choüet*, qui Ululam pro inſigni libris ſuis præponunt, hoc circumſcripto ſymbolo

In Nocte Conſilium.

Jam verò ſi ædes inſpiciamus, & habitacula, per quæ homines diem vident, etiam Ululas vident, & plena ſunt ipſa vitra & feneſtræ Ululis depictis, ſi non omnia, ſaltem pleraque; de quibus dubitetis, Patres, an hæ picturæ intra an extra domum ſint. Pellucent enim & utrobivis imaginem ſuam repræſentant, ſive domi ſive foris ſteteritis, non aliter quàm Janus Bifrons ſimul πρόσσω ϗ ὀπίσσω videt.

Annon autem juxta Flaccum

Ficta voluptatis cauſſa ſunt proxima veris,

Imò, ſecundum ipſius Philoſophi ſententiam, *idem ſit motus in imaginem, in quantum eſt imago, & in rem.*

Quod ſi caſtitas Ululina permitteret, id exemplo probarem Ixionis, qui permittente Jove cum effigie Junonis egit, quod Jupiter

ter

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ter cum Junone agit. Ita nimirum

--- *Trahit ſua quemque voluptas*

& Ulula omnes: ita ut nihil prorſus jucundum videatur, quod lepôre & ſuaviludio hujus noſtræ non ſit conditum.

Sed & columnis, tam lapideis, quàm ligneis, Capituli vice imponuntur Ululæ, cujus inſtituti nullam aliam rationem afferre poſſumus, quàm ſolam oculorum oblectationem, niſi quod ſpectaculo volucres allicere, aut veſpertiliones abigere debeat.

Ad ſummam, omnia cælata, ficta, pictaque penicillo & acu, ſculpta & impreſſa, quin & opere Phrygio contexta & contortuplicata nullius ſunt æſtimationis, ſi Ululinis figuris non abundent.

Quæ tamen nulli rei niſi puræ putæ delectationi conducunt, adeò ut etiam Amſtelodami foribus latrinæ appicta videatur cum fiſtula Tabaci. Neque minus hoc illam dedecorat, quàm quod Luſitaniæ Rex effigiem Regis Caſtiliæ ad foricam dejecit, qui tamen nihilominus manet terror Europæ. Turca Chriſtianus, Tamerlanus Catholicus, & ſi quid magis Monarchicum in illum dici poteſt.

At incidit hic dignus vindice nodus. An Ulularum quoque figura in Judæorum olim velis & picturis obtinuerit? Et ſi minus, quæ ejus rei cauſſa? Quod equidem nec in Miſnajoth,

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

joth, nec in Gemara legiſſe me hactenus memini. Sed cum Religio non ſuavitatis aut jucunditatis cauſſa, ſed horroris & tremoris ſit materia, avem tam ſuavem & jucundam intertexere nefas fuit. Quid quod uſus ejus immundus in V. T. fuerit? Quod diſcrimen cum apud nos exoleverit, omniaque munda mundis pronuncientur ipſa jam munda, & puritatis jucundiſſima figura eſt, neque in feneſtris & laquearibus Templorum modo viſitur, ſed & in ſacris quoque inſtrumentis ornatus cauſſa exprimitur. Quo nomine in Hieroglyphicorum Catalogum non inconcinnè referri poſſet.

Ad ludicra tamen frequentius adhibetur. Quæ tamen ita nunc, Patres, veſtra cauſſa temperanda ſunt, ne, qua eſtis lienis petulantia, per riſum multum periclitemini. Memini, me vidiſſe vetuſtam & venuſtam quandam tabellam, in qua Ulula aſſidebat rhombo & fila ducens nebat more fœminarum. Aſtabat quidem (è veſtro puto genere) una manu candelam tenens, altera murem oſtentans, & inclinato capite rhythmis eam Weſtphalicis ſalutabat. Suaviter per aliquod tempus iſto ſpectaculo afficiebar, & parum aberat, quin induſium illud, quod ex iſtis filis texendum eſſet, mihi optaſſem: quod mihi carius fuiſſet, quam illud quod Sardanapalus inter ſcortorum greges nevit, aut Hercules

apud

apud Omphalem. Neque vos Ululam neviſſe miremini: Minervæ ales eſt. Quicunque ergo in poſterum eam viſurus eſt nentem, vel in propria perſona, vel ejus ſpeciem,

Sive levi teretem verſantis pollice fuſum,
Seu pingentis acu, ſciat hanc à Pallade doctam.

Quod cum Arachne nunquam negabit noſtra.

Oportet autem facetam & mire lepidam eſſe avem, quàm Athenienſes olim in ſacris & ſaccis ſuis habuerunt. Atque hæc eadem cauſſa me movit, ut hoc ULULÆ ENCOMIUM forma hac portatili & commoda excudi curaverim, ut & vos omnes, quotquot eſtis Patroni Ululantes, in ſaccis veſtris deinceps circumferre poſſitis, & tanquam aliquod *Vade mecum* domi militiæque præſto habeatis.

Sed ecce ne luſus quoque ævi noſtri prætereamus, hic etiam Ulula jucundiſſima eſt. Quippe novum genus luſus nuper in honorem ejus excogitatum eſt. Non enim ſatis erat habere ludum *Anſerinum* ac *Serpentinum*, niſi eadem quoque forma acceſſiſſet, *Ululinum*, in quo tribus teſſeris ſimul luditur, cum in prioribus duabus ſatisfiat. Quis autem hominum aut Deorum in noſtras terras hunc ludum invexit? Nam *Anſerinum* ex Italia; *Serpentinum* ex Ægypto Majores veſtri attulerunt. E Græcia nobis *Ululinum* quis adduxit? Undecunque venerit, laboris certè

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

certè dulce lenimen eſt, & helluo temporis, quod venuſtiſſima noſtra beſtiola luſum proprium ſibique dicatum habeat, quo forum aleatorium calefiat.

Ita nunc cum amentibus (ſed amantibus dicere volui) eundem ludimus ludum, quorum *ſua cuique Ulula eſt columba*, ut vetus habet proverbium. Sic paſſim Ulula noſtra efficit, ut cum gratiæ cauſſa nihil faciat, omnia tamen grata ſint, quæ facit.

Neque hoc tranſiliendum arbitror, quod Plinius noſter narrat, quod eſt *avis paraſita, & quodam genere ſaltatrix.* Si paraſita, utique omnibus jocis & ineptiis inſtructa, atque ad ſingula temporum locorumque intervalla accommodis & ludicris geſticulationibus faceta ac feſtiva. Saltatio verò inter reliquos ludos non familiam ſed choreas ducit, cum *multarum deliciarum comes ſit extrema ſaltatio*, Cicerone teſte. Hinc verò nomine luxuriæ eam traduci cum Muræna, aut inſanæ, neutiquam patiar. Saltationem enim à natura habet, ad quam non docta, ſed facta, non inſtituta, ſed imbuta eſt. *Ambulare* enim eam *difficulter* (in conviviis præſertim) *ob curvitatem inguium* hiſtoricus noſter aſſerit, ideoque interdum cum pica ſaltare cogitur.

Dignum profectò exercitium quod plures æmulatores habeat. Nam quæ nova nunc ſuperſtitio inceſſit hominum genus, ut tam libere

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

libere jam non ſaltent. Muſæ enim ipſæ apud Heſiodum & Anacreontem animi gratia ſaltaſſe leguntur: Et quidni ſaltet etiam Jupiter otioſus, ſicut ſaltat hæc noſtra? Si fides habenda ſit Græculis,

--- ὀρχεῖτο πατὴρ ἀνδρῶν τε θεῶν τε.

Apud Homerum ſaltationes, ut & Muſica conviviorum fuerunt appendices. Ita apud Phæacenſes fatetur Rex Alcinous in uſu fuiſſe ejuſmodi choreas in conviviis. Quin ipſe Ulyſſes toties à prudentia laudatus, reverſus ſaltationes inſtituit domi, ut putarint nuptias eſſe in aula Penelopes. Et ut exemplum prorſus inculpabile adducam, Socrates aliquoties exercitii gratia ſaltaſſe dicitur. Si igitur tot Principes viri, tot ſapientes, & Dii Deæque ſaltarint cum Ulula noſtra, quis eam accuſabit hoc nomine, niſi qui amiculis ſuis invident, ut cum ſene reſtim ſaltent ductantes, aut ut, qui poſſunt, pedibus alternis ſubſequantur, aut qui non poſſunt, uno pede inſtar Empuſæ claudicent?

Agite verò etiam, Patres, ne præcipuam perſonam in hoc dramate omittamus, (ſi unquam fuiſſe creditis) *Ulenſpiegelium* intuemini, *Tilonem* illum *Mollenſem*, πολύτροπον an θαυμάσιον dicam, ad facetias & feſtivitates natum, omniſque leporis promum & condum. Hic unde nomen acceperit, quæro? Nam ter quidem baptizatum aſſerunt, quod bis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

bis nimium eſt. Equidem cum magna inter illum & majores veſtros cognatio interceſſerit, dubium non eſt, quin ejus nominis originem in Archivis veſtris annotarint. Sed ſi vos tacueritis, Ululæ ipſæ loquentur. Nam ut Muſas ajunt, ſi Latine loqui voluiſſent, Plautino ore fuiſſe loquuturas: Sic Ululas, ſi Germanicè loqui voluiſſent, credo hujus hominis ore fuiſſe loquuturas; eo quod in hoc demum Ululina fuerit jucunditas. Et ſi μετεμψύχωσις illa Pythagorica ſit promiſcua inter homines & aves, Ululinam animam in humano corpore vixiſſe credo, atque inde illum nominatum eſſe.

Eccur verò *Speculum* ei additum quæritis? Ob duplicem, videlicet, ſuavitatem: Veram in ipſa ave unam, alteram repræſentativam in homine tanquam in ſpeculo. Credite Patres nullum unquam ſervum in ſcena majores ludos, quam illum in mundo dediſſe. Demea inquit apud Terent.

Inſpicere tanquam in ſpeculum in vitas omnium
Jubeo, atque ex aliis ſumere exemplum ſibi.

Irrìdet ſervus & per μίμησιν addit:

Tanquam in ſpeculum, in patinas Demea,
Inſpicere jubeo, & moneo quid facto uſus ſit.

Ita hic quoque paſſim omnes habuit, neque ſibi tantum riſus ipſe fuit, ſed quoquo ſe verteret, aliis etiam multijugem voluptatem,

tem, jocum, riſum luſumque aſſerebat, velut in hoc ipſum ſingulari quadam indulgentia terrarum orbi datus, ut omnes exhilararet. Et niſi veritas illi ſubinde olium peperiſſet, verum Pamphilum haberetis.

Sic vita erat, facile omnes perferre ac pati,
Cum quibus erat cunque una, iis ſeſe dedere,
Eorum obſequi ſtudiis, advorſus memini.

Sed veritas nonnunquam illi obſtitit, quam etiam ſuo velut proprio diverbio *inhoſpitalem* dixit. In cæteris nemini inviſus, nulli moleſtus, omnibus jucundus, comis in quoſvis, imò & damnum quandoque inferens, tamen id paſſis in deliciis ſemper habitus. *Scitum hercle hominem qui* etiam *è ſtultis prorſus inſanos facerè* poterat; quamvis multum diſſimilis.

Pantolabo Scurræ, Nomentanoque nepoti.

Qui niſi terris cum Claudio porrò morari deſiiſſet, omnes credo in jucundæ ſuæ inſaniæ partes traxiſſet.

Sed quid ago? quo progredior?
- - - *an me quoque ludit amabilis*
Inſania - - - - - -

dum in Locum Communem perſonæ particularis excurro.

Nempe volutatos commendat rarior uſus.

Hæc ergo ſint Patres Nocturni de Ululæ veſtræ *Nomine, Patria, Ortu, Nobilitate, Ingenio, Virtute, Utilitate & Jucunditate*; atque

ut

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

ut ſummatim omnia complectar, *Vita* & *Rebus Geſtis*. Proximum eſſet, ut de *Morte* ac *Sepultura* ejus nonnihil quoque in medium proferrem. Sed finis ſit. Neque enim præ lacrymis ejus temporis reminiſci poſſum, Oi! Ei!

Ventum ad ſupremum eſt, Vos, ô Vos ô mihi
manes
Eſt boni. - - - - - -
Sancta ad vos anima, & nullius conſcia culpæ
Deſcendat. - - - - -

Neque enim magis ſuum pſittacum Ovidius, paſſerem Catullus, aut Prætor ille cum Lipſio nuper canem deflevit, cum illi ſuper pretioſas exequias *Cenotaphium* erigeret, quàm ego te, optima volucrum, lugere vellem, ſi tam ambitioſa fores, ut præficam admitteres, aut tam miſera, ut mortem timeres. Sed quia tua parum in vita interſuit, humili an ſublimi putreſceres, & nunc quoque tibi ſit

- - - *facilis jactura ſepulchri*,

Crede, noſtra, crede, *Capit omnia tellus*
Quæ genuit, cœlo tegitur, qui non habet
urnam.

Et ſive ad Elyſios campos proficiſci cogitas ad cætum piarum avium, ſive ad alia ſuperna vel inferna loca, tibi magis, quam mihi nota, tua certè *Animula, vagula: blandula*, ſi me audis, ſurſum tendat ad micantia ſidera, ubi locus tibi dabitur æquè atque aliis. Nam ſi avicu-

avicularum animæ immortales ſunt, ut Plato fortiter probavit, aut ut Zoroaſter credebat, alatæ, vel denique ut Pythagoras exiſtimabat, in alia corpora migrent, certe repulſam non feres. Et cur repulſam ferres, quæ nihil te indignum admiſiſti? Annon illic habitat in cœlo (quæ Cerberea dignior domo erat) malitioſa & detrimentoſa illa canicula? Annon illic commoratur tardus Cancer & venenatus Scorpio? Annon patienter ibi ferunt urſas, capros, leones & ſerpentes? Si Aries & Taurus & Capricornus tam liberaliter in cœlum recipiuntur, au tu excludereris?

Quicquid eris nec te Reginam Tartara ſperent,
Nec tibi regnandi veniat tam dira cupido.

Jocoſa eſſe pergito, ne quæ hactenus jucunda de te prolata ſunt, triſtes & ferales mortis meditationes interturbent.

Unum hîc quærere magis quàm queri volo. Cur non vivacior aut diuturnior in terris ſit Ulula, cum tam amica ſit Æternitati & Palladi?

Namque Coturnices inter ſua prælia vivunt,
Forſitan & fiunt inde frequenter anus.
Vivit & armiferæ Cornix inviſa Minervæ
Illa quidem ſeclis vix moritura novem.

Occidit verò contra brevis & ὠκύμορος illa noctua, neque ad Phœnicis ætatem aut Cornicis annos pervenire poteſt. Verùm enimvero, Pax ſit divis manibus! Benè dixit anti-

quiſſi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

quiſſimæ ſapientiæ conſultus Homerus: Τὰ χρείονα νικᾷ. Et Ovidius

Optima quæq; ferè manibus rapiuntur avaris.
Implentur numeris deteriora ſuis.

Hanc ergo illi quoque felicitatis partem conceſſam videtis, ut mature ad plures abeat. Sanè nobis non licet eſſe tam beatis, quibus vita ſæpe in pœnam protrahitur: ac ne DIS quidem ob nimiam vivacitatem datum eſt mori ſuo tempore.

Quo vitam DIS *æternam? cur mortis adempta eſt.*
Conditio? poſſent multos finire dolores.

Tanto igitur beatior Ulula eſt, quæ cum vivere amplius non poteſt, moritur; & lepidum illum ſpiritum curvo ſuo roſtro emittit, ſine ullis convitiis & maledictis in Fortunam, melius profectò quam illi,

Queis ante ora Patrum, Træja ſub mœnibus altis.
Contigit oppetere. ----

Atque hæc quidem hactenus, Patres, unde Ululam dignè mecum æſtimare poteſtis. Nam Ululæ digna æſtimatio (teſtor fidem conſciam) cauſſa fuit, quæ me ad ſcribendum compulit. Quam ſi à vobis impetraſſo, næ ego Phœnicem non magis laudaſſe vellem. Pauca quidem protuli, ſed ea ſpero, quantulacunque ſint, æquis Lectoribus ad integram ejus laudem ſuffectura. Neque enim unius eſt, omnia vidiſſe. Pau-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Paucos ſanè hæc avis in his regionibus fautores habet; & quantam quis ei laudem hîc attribuit, tanquam ſibi invidiam & maledicentiam conciliat. Quapropter, *Virtute eam ambire oportuit, non favitoribus*; & in poſterum, *Sat habetis ſavitorum ſemper, quia rectè facit*, non apud vulgus equidem & ignorantes, ſed viros magnos, vobiſque ſimiles, qui cerebrum geſtant in capite, non in celcaneo. Ars enim non habet oſorem, niſi ignorantem, & *Cic. pro Roſcio, Vulgus ex virtute pauca, ex opinione multa æſtimat.* Jam verò, ut Idem habet *qui ex errore imperitæ multitudinis pendet, hic in magnis viris habendus non eſt.*

Itaque ergò

Quam vos facillimè agitis, quam eſtis maximè
Potentis, dites, fortunati, nobiles,
Tàm maximè vos æquo animo æqua noſcere
Oportet, ſi vos voltis perhiberi bonos.

ULULAM igitur deinceps reverenter habete, & ubi à contemptu vindicaſtis, famam ejus mecum porrò extendite. ANNUITIS? ACCIPIO.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

JOANNIS PASSERATII ENCOMIUM ASINI.

TANTUM approbationis, ſuo quodam quaſi genio, Plauti fabulæ conſequutæ ſunt, auditores, ut nullam acclamatione adverſa vel paſtoritia fiſtula, omnes incredibili plauſu populus ſemper exceperit: neque verba facturis magiſtratibus plus ſilentii præcones in foro, quam attentionis, earum ſolo nomine, hiſtriones in theatro à multitudine impetrarint. Id autem ſive Plauti fato, ſive, quod probabilius eſt, lepore atque urbanitate contigerit, mihi perſuadet, tam elegantium fabularum ut actori ſic interpreti, minime de colligenda benevolentia eſſe laborandum. Vereor tamen, ne quis inſulſe facetus hoc meum irrideat conſilium, quod ab Amphitruone, gravi Tragicomœdia, profectus ad Aſinariam recta contenderim: vetuſque verbum in me contorquens, à diis ac regibus, tanquam ab equis ad aſinos me tranſiiſſe cavilletur. Quamobrem officii ratione admoneor, ut pervagatum vulgi ſermonem quo aſini tantopere abjiciuntur ac conteruntur, falſum eſſe demonſtrem: & cum

cum opinione tot ſæculis inveterata, cominus argumentis congrediar: etſi difficile eſt errorem, qui tam alte radices egerit & propagarit, ſtatim evellere: ſed quo difficilius, æquum eſt ut hoc me benignius attentiuſque audiatis. Quæramus igitur cur auctor ejus proverbii, quiſquis tandem fuit, ſane obſcurus & ignobilis, viliſſimos eſſe aſinos ſomniarit, nec ulla ex parte cum equis comparandos. An propter tarditatem? At in India, Syria, & ad Euphratem, perniciſſimi reperiuntur, quemadmodum Ælianus & Xenophon memoriæ prodiderunt. An propter virium imbecillatem? At equis ipſis judicibus, aſini cauſſam ſuam obtinebunt; qui ſi loqui poſſint, ut Achillis equi apud Homerum, laudem iſtam aſinis ultro concedant, ac ſponte fateantur, niſi aſinium ſemen equarum ſemini mixtum eſſet, mulos, omnium animalium, quæcumque collo dorſove domantur, validiſſimos, non eſſe naſcituros. Unde cum alia multa, tum hæc ſequerentur incommoda, quod medici ægrotos viſentes, ubi properato eſt opus, ſuis, non alienis pedibus, ambulare cogerentur: & innumerabiles futuri eſſent ſenatores pedarii; lunæque currus, quem mulæ junctæ trahunt, ingenti mortalium damno, frugumque calamitate, conſiſteret. An quod equi ſtrenuam in bello

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

navant operam, aſini ad committendum prælium, & rem gerendam, parum idonei exiſtimantur? Facile hoc dici patior, equos ad hominum perniciem plurimum, aſinos nihil conferre niſi ad ſalutem, & ad pacis artes recolendas atque retinendas. Huc accedit quod equos pleroſque omnes refractarios, ſuccuſſatores, umbram metuentes, mordaces, ſternaces, calcitrones, videmus: quibus à vitiis nemo neſcit abeſſe aſinos longiſſime. Idcirco magna mater, ſive illa Cybele, ſive Ceres, ſive quo alio gaudet nomine, aſinis, non equis, ſe ac ſua myſteria committit. Inſidentem aſino Silenum prætereo; ad te venio

- - - - - cui prima frementem
Fudit equum Tellus magno percuſſa tridente
Neptune.

Tu conſualibus, feſto tibi die, aſinos non minus quam equos floribus coronari voluiſti, licet in equos inclinatione voluntatis magis propendeas. Nec immerito hic aſino habitus honos, qui tot tantiſque laboribus in varios humanæ vitæ uſus exercetur. Ex ea enim ſegete quam ſtercoravit, aravit, iteravit, tertiavit, ac liravit, collectam meſſem convehit in horreum; poſt trituram in piſtrinum defert, ibi molam verſat, inde domum refert farinam: &, ut ait Virgilius:

Sæpe oleo tardi coſtas agitator aſelli,

Vilibus

Vilibus aut onerat pomis: lapidemq; revertens
Incuſum, aut atræ maſſam picis urbe reportat.

Quas in miſerrimi quadrupedis ærumnas non abſque magna jnitaque commiſeratione, intuenti, venit mihi Ptolemæi regis in mentem, cui cum Heraclides Lycius librum obtuliſſet quem inſcripſerat πόνου ἐγκώμιον, primam Rex urbaniſſimus literam delevit, ut oſtenderet πόνου ἐγκώμιοι re vera ὄνου eſſe ἐγκώμιον, eamque virtutem, qua tolerandis rebus adverſis gloriamur, aſinum ſibi poſſe jure ſuo vindicare. Quid ego de temperantia dicam? Poſtquam immaniſſimos labores exantlavit, & quibus ne Hercules quidem par fuerit, vix ſub multam noctem ab opere dimiſſus, & ſub dio relictus, carduis, tribulis, paliuris, veſcitur: tam arido horridoque paſtu contentus, ne ad ſingularem patientiam non adjungatur frugalitas in philoſophorum ſcholis, qui eam profitentur, inaudita. Ex qua frugalitate fructus capit uberrimos; quando & tardius deficit quam ullum aliud armentum, & morbis rariſſime tentatur, quibus aſſidue conflictantur noſtri Philoxeni, Apitii, Gallonii, ejuſmodique gurgites atque ventres, qui, ut Pliniani ſues, animam pro ſale videntur accepiſſe, ne tantiſper dum ſunt in vita, putreſcant. Niſi forte ficus ab aſinis quondam appetitæ in gulæ genearumque loco ponantur: quod

tamen ſpectaculum prodigii ſimile ex admiratione nimia riſum immodicum, ex immodico riſu repentinum interitum Philemoni Comico fertur attuliſſe. Ejus porro virtutis quæ jus ſuum cuique tribuit, & cæterarum Regina ſapientum ſuffragiis conſtituitur, in aſino præcipue vis & ſplendor eluceſcit; qui pabulo ſemper abſtineat alieno, prodeſt omnibus, nocet nemini: inſignis adeo cultu deorum, ut religione numinnm, & ſimulachrorum quæ geſtat ſanctitate, conſecratus ſit. Ob eximiam quoque, & valde ſpectatam in dominos fidem, vagatur ſine cuſtode, non cohibetur ergaſtulis, vinculit non coërcetur: cum neceſſe ſit equum aſſervare, haud minore ſtudio quam fugitivum aliquod mancipium: quoniam noctes dieſque fugam meditatur, in qua impotenter exultantem, & ſimilem furenti Q. deſcribit Ennius.

Et tum ſicut equus qui de præſepibus actus,
Vincla ſuis magnis animis abrumpit, & alte
Infert ſe campi per cærula lætaque prata
Celſo pectore, ſæpe jubam quaſſat ſimulatam:
Spiritus ex anima calida ſpumas agit albas.

Summis vero laudibus tollenda eſt aſinarum in fœtus ſuos caritas, ad quos per medios ignes penetrant, ut eripiant periculo, nec ullum ardorum flammæ pietas materna pertimeſcit; Tantum abeſt ut mulierum ſcelus,

impor-

importunoſque mores imitentur, quæ partus ſuos interdum projiciunt: ne facinus horribilius eloquar, & cujus ſolam cogitationem mens mea reformidat. Sentio non defuturos qui doctrinæ omnis expertes aſinos eſſe contendant, & in nos velitentur arreptis ex trivio maledictis, quæ à pueris aviculiſque vulgo jactantur, *aſinus ad Lyram*, *aſinus ad tibiam*, & id genus quiſquiliis; atque ineptiis. Horum me certe miſeret, qui non animadvertunt ſe in apertum ſtultitiæ crimen incurrere, cujus alios inſimulant, dum adverſus aſinorum prudentiam ſtolidæ plebeculæ leviſſimis ſermonibus & teſtimoniis utuntur. Verum iſtuc, quicquid eſt quod objicitur, diluamus. Aſinus, ut ajunt, neque lyræ modulis afficitur, neque tibiæ cantu mulcetur. Sit ita ſane. Lyra delectatus eſt ſcilicet! Themiſtocles; & fortiſſimus ille Jovis filius, qui Linum præſtantiſſimum ejus artis magiſtrum, à quo erudiebatur, plectro interfecit, haut eo minus rerum geſtarum gloria floruit, quod lyræ molles infractoſque numeros pro nihilo putarit. De tibia duo ſunt quæ reſpondeantur Unum, optimas ex aſinorum aſſibus fieri tibias; nec ejus rei contemptum vel inſcitiam vivis exprobrari oportere, cujus materia petitur à mortuis. Alterum, aſinos, ſi maxime tibiam negligant, ſe Deæ ſapientiſſimæ exemplo tu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

tari poſſe, cui tibia vehementiſſime diſplicuit: &, ſi Propertio credimus,

vado Mæandri jacta natavit

Turpia cum faceret Palladis ora tumor.

Quod ſi quis acumine ingenii, & celeri mentis agitatione præditum eſſe neſcit; doctiſſimorum hominum, Origenis & Porphyrionis, fuiſſe condiſcipulum ignorat: vitiiſque putandæ rationem abroſo palmite vinitores primum docuiſſe: ob id lapideum aſinum Naupliæ grata poſteritatis memoria dedicatum; eademque de cauſſa Romæ aſellorum capita vite alligata fuiſſe in tricliniorum fulcris; ac liberum patrem eos in fidem ſuam & clientelam recepiſſe. Præterea, nullis hoſtiis æque litatur Apollini apud Hyperboreos, ubi

τέρπουσι λιπαροὶ Φοῖβον ὀνοσφαγίαι.

inquit Callimachus: non quod inviſi ſint Aſini Phœbo, ut Cereri porca, & caper Baccho, ſed quod eſſe conſtet κλειτὰς ὄνων ἑκατόμβας, ſicut à Lyricorum principe nominantur, quæ Apollini immolantur ut Junoni pavones, & Veneri columbæ. Diis, inquam, aſinus cariſſimus eſt, nec ullum lætius feliciuſque augurium aſini occurſu, ut tritus Ariſtophani ſermo declarat, ὄνος ὄρνις. Teſtis ille qui C. Mario in ſumma rerum deſperatione ſpem ſalutis oſtendit, cum eſſet Minturnis in Fanniæ cuſtodia. Teſtis & alter

cum

cum Eutycho agaſone literarum monumentis nobilitatus Nicon, qui Auguſto in aciem deſcendenti obviam factus, certam ei de M. Antonio victoriam protendit. Liberatus variis, indigniſque calumniis aſinus, auribus adhuc tenetur, quarum magnitudo irriſione multorum immerito luditur, cum eadem in leporibus nequaquam reprehendatur. In promptu tamen eſt quod contra referam: NImirum id aſinis vitio verti, quod à geographis univerſis quibuſdam nationibus, Scythiæque populis, uſui & ornamento tribuitur, quorum aures tam late patent ac diffuſæ ſunt, ut iis totum hominis corpus facile contegatur. Liceret etiam exclamare,

Auriculas Aſini quis non habet?

niſi mallem tenebricoſi Satyrici verſiculum leviter immutare:

Auriculas aſini quis ſanus nolit habere?

Legimus enim in Græcorum Commentariis, ὁ ἐπεὶ ὄνος μᾶλλον τῶν ἄλλων ζώων ἀκούει πλὴν μυὸς: hoc eſt, nulli animantium, uno mure duntaxat excepto, acriorem audiendi ſenſum quam aſino largitam eſſe naturam. Unde explicandum eſt quod in tegumentis fabularum à poëtis implicatur, Midam Phrygiæ regem aſininas aures habuiſſe: in quibus involucris latet hæc hiſtoria: Midæ omnia quæ à ſuis agerentur dicerenturve comperta exploratataque fuiſſe, prudentiaque ac conſi-

lio

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

lio res ſuas ita compoſuiſſe, ut florentiſſimum beatiſſimumque regnum ejus extiterit. Hinc alia nata & ſparſa fama eſt, aurea ſolitum efficere quæcumq; manibus contrectaſſet. Supereſſe nihil eorum video quæ aſinis objici ſolent præter vocem. Quam ut raucam & aſperam qui minus probant, meminerint, in Gigantum adverſus Deos pugna, inclinata jam deorum acie, ridentem Sileni aſinum rem reſtituiſſe, terribilique ac ſtentoreo ſtridore præterritos Titanas in fugam vertiſſe; Jovique plus in aſini voce tum præſidii quam in ægide & fulmine fuiſſe. Idcirco, parta conſtitutaque victoria, Juppiter tam bene de ſe & de diis omnibus meritum aſinum inter ſidera collocavit. Quæ cum ita ſint, auditores, ne quis veſtrum excandeſcat, ſi forte aſinus vocetur, non magis quam Cleanthes, qui cum ab iniquis aſinus appellaretur, placide reſpondit, quod nullam ſubeſſe exiſtimaret ei verbo contumeliam, ſe aſinum quidem eſſe, ſed qui ferre poſſet ſarcinam Zenonis. Longum eſſet faſtos Romanorum evolvere, ut inde Aſelli viri conſulares, Aſinæ prætorii, Aſelliones hiſtorici, Vinnii Aſellæ, Aſinii Galli, Aſinii Dentones, & Aſinii Polliones proferantur: quibus omnibus antiquiſſimis nobiliſſimiſque familiis id cognominis honoris cauſa inditum fuit. Præſtat huic aſininæ laudationi modum adhibe-

re, ne

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

re, ne copia rerum obruar: de quibus me garrientem verius, quam diſſerentem, minime mirum eſt ſi benigne & attente audiviſtis. Nam ipſum eloquentiæ lumen, ac prope numen, Demoſthenes, abalienatam à ſe, abeuntemque concionem, ſola aſini umbra revocavit; & ad aſinum, tanquam ad aſylum, ſummus orator confugit, ut languentes jacenteſque Athenienſum animos ad ſe benevole audiendum excitaret. Habetis orationem, ſi temporis anguſtias quibus urgemur ſpectatis, ſatis longam: ſin, exploſa imperitæ multitudinis opinione, rei dignitatem expendatis, nimium brevem: & in qua præſtantes ingenio viros, multiplici doctrina inſtructos, longoque uſu confirmatos, par eſſet omnem vim dicendi conſumere. Sed quia neque eruditione, neque uſu, neque orationis ubertate, abundamus, rem incompte & inornate complexi ſumus, ut ipſa, quæ ſimplici ſermone delectatur, veritas poſtulabat. Hanc ſi quis melius exornandam ſuſcipere velit, haud equidem invidemus, & illi majore artificio expoliendam, vel etiam calamiſtris inurendam, libentes relinquimus. Nobis enim ſatis eſt purgaſſe & aperuiſſe viam, ut ad interpretationem Plautinæ fabulæ, quæ ab aſinis nomen accepit, ſine ulla offenſione perveniremus.

FINIS.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Koninklijke
Bibliotheek
te 's-Hage.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
183 M 38